

מעלה מעלה

במעלות התורה והחסידות

46

בהוצאת 'מוקד הישיבה' - המוקד החסידי לסיוע לבני הישיבות הקד' 18-18-20-1800 כל יום בשעות הערב (השיחה חינם)

"אבא הרגיל אותנו שאחרי השעה 5:00 בבוקר כבר אין מה לחפש במיטה" ... ועל המזוזה ההפוכה שנמצאה בבית ההוראה

על כח תורתו של בעל הישיבה הלוי

רחוק, וסיפר על הגה"צ ר' מיכאל מפאפא זצ"ל שהיה גאון עולם, וידע את כל התורה כולה, ובבוקר כשהחורים היו מגיעים היה רואה על מצחם במה עסקו בלילה, ולכן היו הבחורים מגיעים לפעמים עם הכובעים למטה על העיניים כדי שלא יראה את מצחם! והיה מוסיף שעושה זאת כדי להראות שבדורנו נשאר רק כוח התורה! בכוח תורתו ראה למרחוק

פעם כששהה בשוויץ בעיר מסוימת, והתפלל בביהכ"נ הגדול, שאל את ידידו רב הקהילה דשם, איך כיבדו לאדם אחד בעליה, הלא הוא בעל עבירה גדול. ורבינו לא הכירו כלל, ורב ביהכ"נ התפעל שבאמת היה כן, כל זה ראה בכוח תורתו!

כשחנכו את בית ההוראה החדש של הגאון רבינו נסים קרליץ שליט"א, ברחוב הרב שך בבני ברק, בא רבינו לקבוע מזוזה, ונתנו לו מזוזה בידו שיקבעה בדלת הראשית. ועמד בתוקף שיפתחו את המזוזה, ואכן המזוזה היתה מכוסה בעטיפה ולבקשת רבנו פתחוה, וראו שהמזוזה עמדה בצורה הפוכה.

מעולם לא ראוהו עם ספר בעת התפילה רבינו זצ"ל עם כל התמדתו, כמו בשעת קבלת אנשים בין כניסת אדם ליציאת האדם שלפני זה, היה מעיין בתוך ספר, אבל בשעת התפילה מעולם לא ראוהו עם ספר, רק התפלל תמיד בתוך הסידור מילה במילה.

עבד ה' תמיד דיבר בדרשותיו על רצון ה', ואפילו בתוך השיעור הלכה היה ניכר שמחפש את רצון ה', וכבוד שמים.

פעם סיפר, שכשהיה בערך בן שבעים הגיע אליו בליל שבת אחר התפילה איזה מקובל ספרדי, ואמר לו באוזנו שבאמת כבר הגיע זמנו למות, רק מכיון שמעשיו הם תמיד לשם שמים, נתנו לו אריכות ימים. ומפעם לפעם היה מספר מעשה זה כאילו על אדם שלישי, להראות החשיבות של מעשים לכבוד שמים, ומתוך הדברים הבינו שהיה זה הוא עצמו.

(מתוך רב רבנן בעריכת הרב יעקב היילר)

סיפר הגאון רבי יהודה אריה דינר שליט"א:

כידוע, כל יום כבר כמה שעות לפני התפילה ישב רבנו ה'שבת הלוי' זצ"ל ולמד. בנו מ"מ הגר"ח שליט"א אמר לי, שאביו לימד והרגיל אותם שאחרי השעה חמש בבוקר אין מה לחפש במיטה! כשהיה נוסע מידי שנה למנוחת הנפש בשוויץ, בעת הטיל היוםי שהיה נוהג ללכת עם עוד כמה אנשים, היה מבקש מכל אחד מהם

לומר איזה פסוק, והיה תמיד מוסיף מדרשים או גמרות שחז"ל דרשו על אותו פסוק. דבר זה בעצמו כבר נתן חשק וחביבות התורה למלווי, לנוכח בקיאותו העצומה בכל מכמני התורה כאשר על כל פסוק ופסוק היה לו מה להוסיף. פעם הלך לטייל עם ידידו הגר"ש בוימגרטרן זצ"ל, רב ביהמ"ד בווינן ואח"כ בלונדון. לאחר כמה דקות אמר הגר"ש שלמה: זהו ביטול תורה, סתם לטייל ומבלי לדבר בדברי תורה... והאמת היתה שרבנו לא

רצה להתחיל לדבר בלימוד לפני מחמת כבודו. כאשר רבנו שמע את דבריו נענה ואמר לו: הבה נחזור בע"פ על "ח דברים שהורו בית שמאי" בפ"ק דמס' שבת, וכל אחד מהם אמר דבר! לימוד התורה הרגיע אותו

פעם ישב בדין תורה, ושני הצדדים צעקו אחד על השני בכל מיני לשונות. רבינו לא היה מסוגל לראות התנהגות שכזאת וביקש שיביאו לו אקמול, כי אינו חש בטוב. מיד התחיל אחד מהדיינים לומר לו דבר תורה, ולפלא שעל אתר זה הרגיעו. ורבינו אף התבטא אז שכבר אין לו צורך בכדור.

רוח הקודש בכוח התורה

היה אומר כסדר: בזמנינו אין נבואה ואין רוה"ק, בזה"ז רק כוח התורה נשאר, ע"י התמדה בתורה זה נותן כוח לבן אדם לראות

צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

18-18-20-1800

★ בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב | שיחת חינם ★

הילד חוזר מהתלמוד תורה, והוא מסתובב סביב השולחן שעליו גלילי העוגות. "אני רוצה לקבל פס שמרים!" "פס שמרים? למה לך?!" "לתת למלמד", הוא עונה.

הגה"צ רבי אהרן טוסיג שליט"א על הכרת הטוב לזולת כמבוא להכרת הטוב לבורא עולם

ולגדלה, והדרך לכך אחת שכך אמרו במדרש (שמות רבה א, ח): משל לאחד שרגם אוהבו של מלך, אמר המלך: התיזו את ראשו, כי למחר יעשה בי כך. היום: "אשר לא ידע את יוסף" (שמות א, ח), ולמחר עתיד לומר: "לא ידעתי את ה'" (שם ה, ב)! הכופר בטובת חברו לבסוף כופר בטובתו של מקום. וכתב בספר ה"חינוך" (מצוה לג) שיסוד מצות כבוד אב ואם היא הכרת הטוב, "ומשיקבע זאת המידה בנפשו, יעלה ממנה להכיר טובת האל ברוך הוא ויערוך במחשבתו במה וכמה ראוי לו להיזהר בעבודתו ברוך הוא".

הנה כי כן, הכרת הטוב לזולת, והבעתה, היא התנאי והמבוא להכיר טובה לה' יתברך. לה' יתברך. ומתי השתוקקנו, ונכספנו, ורגשנו, להכיר טובה לזולת!

ונספר מעשה שהיה. התאריך נחקק בזכרוני. שמעתי בערב שבת

קודש פרשת שמות שנת תשס"ו. ביום שלפני כן, יום חמישי בשבוע, אפתה עקרת בית בבני ברק עוגות וחלות לכבוד שבת קודש. אח, בכל הבית התפשט ריח ניחוח של מאפים טריים [שהוא ריח טוב מאד (רשב"ם בבא בתרא צא ע"א) ויש דעה שמברך עליו "שנתן ריח טוב בפת" (אורח חיים רטז, יז)]. הילד חוזר מהתלמוד תורה, והאם רואה שהוא מסתובב סביב השולחן שעליו גלילי העוגות.

"תחכה שיצטנו, ואפרוס לך", אמרה האם.

אמר הילד: "לא, אני רוצה לקבל פס שמרים!"

"פס שמרים? למה לך?!"

"לתת למלמד", הוא עונה.

"באמת", הפטירה האם. זה עלול לביש אותך, כאילו הוא נזקק לעוגה שלנו. וזה עלול להעליב את אשתך, כנראה שגם היא אופה. ובכלל, זה לא מקובל".

"לא מקובל", חותם כל ויכוח, יש דברים שטוב ששומרים משום שאינם מקובלים, ויש להפך...

אין לשער את האכזבה של הילד. "איני מבין" טען, "בכל שבת אבא בוחן אותי, ושמן בידיעותי, ומספר בשבח המלמד, ובמוצאי שבת כותב לו פתק כמה הוא מרוצה ומעריך ומוקיר אז למה לא לתת לו עוגה?!"

"נשאל את אבא", אמרה.

הגיע האב, נשאל, היסס, הסתייג, אבל כשראה את הלהט וההתלהבות הסכים. וככלות הכל. למה לא. המלמד באמת מעולה, מסור, משקיע כוחות, מרעיף אהבה, עמד וצרף מכתב נלהב, הביע תודה והוקרה, וציון שזו יוזמה של הילד, בקשה והפצרה, עטפו ושלחו עם הילד למחרת ביום שישי, ערב שבת קודש.

במוצאי שבת התקשר אליהם בנם, תושב אשדוד.

המלמד מתגורר באשדוד, ולפני שבת עלה לבית הבן. מרוגש עד דמעות, סיפר איך בא אליו האח הקטן בעינים נוצצות והגיש לו את החבילה. "ההורים שלחו", אמר. לא היה לו נעים לפתוח.

המשך בעמוד הבא <<<

נפתח בסיפור ידוע. הצדיק המופלא אוהב ישראל רבי משה לייב מסאסוב וצ"ל ראה ברזח קדשו שיש בהונגריה נשמה גבוהה שיש לחלצה ולהביאה לקדושה. עלה למרכבה ונסע לאתרה. חצה עמקים וגיאיות והורה לרכב לעצור. על גבעה מוריקה השגיח ילד קטן על להקת אווזים. עמד בראש הגבעה, נשא עיניו למרום וקרא: "רבונו של עולם, אני אוהב אותך כל כך -

במה אני יכול להודות לך על יפי הבריאה. השמש הזורחת והרוח המלטפת, העשבים המוריקים והציפורים המציצות -

במה יכול אני להודות על החיים, והבריאות. על כל החסד אשר עשית עמדי -

על שנתת בלב בני העירה למסור לידי את אווזיהם למרעה, כדי שאוכל להרויח פרוטות לעזור בפרנסת אימי האלמנה!

הו, רבונו של עולם, אלו היו לך אווזים, הייתי רועה אותם בחינם... אבל בורא עולם לא הפקיד בידי אווזיו, ונפשו המתה: "הלא

גלוי וידוע לפניך, שאלו הייתי יודע להתפלל, הייתי מתפלל לפניך, ואלו הייתי יודע ללמוד, הייתי הוגה בתורתך. אבל איני יודע..."

ואז קרא בעוז: "אבל דבר אחד אני יודע, טוב יותר מכל בני העיירה - יודע אני לעשות 'היפוך ראש'! אז הנה, אעשה זאת לכבודך -

ומיד נחת על כפות ידיו והתגלגל במורד במהירות מסחררת, הישר לידו של רבי משה לייב שחבקו בחום והעמידו על רגליו. בקשו לכנס

את אווזיו ולשוב עמו לעיירה. ביקש מהאם האלמנה שתפקיד בידו את הנער. ענתה שהיא נזקקת להכנסותיו, ונתן לה דמי רעיית אווזים לשנים הבאות, הביאו לביתו ואמצו כבן, והעניק לעולם את הצדיק הנשגב רבי יצחק אייזיק מקאליב וצ"ל, נעים זמירות ישראל. מי מאיתנו עמד על כך, ברגש ובכיסופין, ושאל: "במה אקדם לה, אכף (איהיה כפוף) לאלוקי מרום. האקדמנו בעולות, בעגלים בני שנה, הירצה ה' באלפי אילים, ברבבות נחלי שמן, האתן בכורי פשעי, פרי בטני חטאת נפשתי!" (מיכה ו, ו-ז) עד כדי כך!

מדוע אנו כה רחוקים מהכרה זו -

משום שאינה צומחת בחלל ריק. אינה עולה מאליה, יש לטפחה

כאן בסמוך לקרית ויז'ניץ ישנו שטח ריק שמתאים מאוד עבורכם, שטח זה שייך לעשיר מברזיל ושם משפחתו ציטראן, לחתני רבי משה ארנסטר יש קשרים עמו ביטל בעל ה'שפע חיים' את כל חששותיו, ואמר אי אפשר לעינא בישא לשלוט ביהודי כמותו

הגה"צ רבי אלימלך בירדמן, על 'טובת העין' של בעל האמרי חיים'

את ישיבתו - ישיבת 'בית הלל', אך קינן בלבו חשש שמא יהיה הדבר למורת רוחו של הרה"ק האמרי חיים ז"ע, מגד לא יכול היה למכור את הקרקע ולקנות באותם המעות קרקע במקום אחר, כי באותם הימים היה נחשב מקום מושבו של שיכון ויז'ניץ כסוף העיר ושווי הקרקעות שם היה פחות בהרבה מקרקע באמצע העיר. חתניו של ר' הלל יעצוהו

שישאל את האמרי חיים בעצמו כדת מה לעשות. משנכנס וסיפר לאמרי חיים כי קיבל שטח לבנות עליו שני בניינים לישיבה, נתמלא האמרי חיים שמחה, קרן אור פניו ונענה, הנה מה טוב ומה נעים שתקום ישיבה בתוך ויז'ניץ ויתרבה קול התורה במחננו, אל תשכחו לקרוא לי לחנוכת הבית!... כשמוע ר' הלל את דברי הרבי

כבר נתפשטו כל ספיקותיו.

למעשה, בנה ר' הלל רק בנין אחד, מחוסר מעות, בהגיע האמרי חיים לחנוכת הבית ראה שנכתב על הבניין 'ישיבת בית הלל' פנה ואמר, הלא שיטת בית הלל היא להיות 'מוסיף והולך' על כן יש לכם להיות 'מוסיף והולך' לגמור את בניית הבניין השני, והא לכם סכום של חמש מאות פונט להתחלת הקמת הבניין, אך זכור אל תשכח לקרוא לי לחנוכת הבית.

(באר הפרשה בהעלותך)

מסופר, בערוב ימיו נחלש הרה"ק האמרי חיים ז"ע עד מאד, אחד ממקורביו שנסע אל הרה"ק השפע חיים ז"ע הזכיר את רבו שיעתיר עליו רחמים. והוסיף לומר כי חושש הוא שמא שלטה עינא בישא בה'אמרי חיים'. ביטל ה'שפע חיים' את כל חששותיו, ואמר אי אפשר לעינא בישא לשלוט ביהודי כמותו שכל ימיו נהג 'טובת עין' בזולתו.

ואספר לך גופא דעובדא היכי הוה, בבואי לארץ הקודש ועלה בדעתי לבנות את הקריה - 'קרית צאנז', נכנסתי ובאתי אצל רבך האמרי חיים. מיד כששמע על רעיוני, נענה אלי, 'כאן בסמוך לקרית ויז'ניץ ישנו שטח ריק שמתאים מאוד עבורכם, והוסיף לומר, 'שטח זה שייך לעשיר מברזיל ושם משפחתו ציטראן, לחתני רבי משה ארנסטר יש 'קשרים' עמו, אבקש ממנו שידבר עמו אודות השטח עבור מע"כ'. בשמע דברים אלו יוצאים מפי קדשו שאלתיו, 'וכי מחפשים אתם 'משיג גבול' - שיבוא רבי נוסף עם חסידיו בשכנות עמכם?'

ענה לי האמרי חיים, 'מה אתם סחים, כי מה שונה הדבר למקום מסחר היהלומים אשר שם יש חנויות

ובתי מסחר רבים המוכרים יהלומים, וכשסגור חנות פלונית הולכים אל משנהו בסמוך לו, ומבין שניהם ירווח לקונים. אף כאן כל אחד יוכל לילך לצאנז או לויז'ניץ כאוות נפשו'. 'עתה אשאלך' - אמר השפע חיים, 'וכי יעלה על הדעת שביהודי כזה שאין לו כל זיקה של קנאה וצרות עין תשלוט בו עין רעה'.

• • •

ושוב, מעשה שהיה בינו להגאון רבי הלל וויטקינד זצ"ל, ר' הלל קיבל כנדבה מאחד הנדיבים שני שטחים בקרית ויז'ניץ כדי להקים

צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1800-20-18-18

★ בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב | שיחת חינם ★

<<< המשך מעמוד קודם

ומה שילד טהור מרגיש וחש כלפי המלמד -

מתי הרגשנו כך כלפי בן המשפחה. כלפי ההורים. לקנות סתם כך תשורה, להביע רגשות, להראות כמה טוב ויפה היה, אילו היינו חשים ב"מה אשיב לה", כל תגמולוהי עלי!"! ב"מה אקדם לה", אכף לאלוקי מרום!"...

(מתוך 'מקרבן לתורה' הגדה של פסח)

פתח בבית, וכל כך התרגש -

הוא באמת משתדל, מתמסר, נותן את הנשמה. ומעולם, מעולם לא קיבל כזו תשורה.

כן, מודים בפתקים ששולחים בתחילת השבוע, מביאים משלוחי מנות. אבל מתנה בסתם יום של חול, באמצע השנה, ממש עמד על סף דמעות...

הכין הוא שלשה חידושים גדולים שטרח עליהם הרבה, כאשר בא לפני רבינו והציע לו את החידוש הראשון, הראה לו רבינו שבגליון הש"ס שלו רשם כבר בקיצור את החידוש הזה. השמיע את חידושו השני - ושוב הראה לו...

הרה"ג שמואל צבי גנין שליט"א עם פנינים על עמל התורה אצל רבן של כל בני הגולה החתם סופר זי"ע

עמלה של תורה

ה"מכתב סופר" מקראקא זי"ע, שפעם למד אביו-רבינו לאור נר קטן שהיה אמור לדלוק כחצי שעה, אבל הוא העמיק בעיונו כל הלילה, והנר דלק עד שקם ממשנתו וכבר האיר היום, ובאותו רגע כבה הנר, ויהי לפלא.

עוד הוסיפו לומר להרה"ק מזיכרון, שכעין זה כתב מהרש"ל בהקדמת ספרו "ים של שלמה", שהסכימו עמו מן השמים בנר מצוה.

וכן גם כתב החיד"א (ב"שם הגדולים" ש, מו) שנס נעשה לו בלילה אחד, שלא היה לו להדליק כי אם נר קטן לשיעור שעה, והיה לומד "ומשכיה שמעתתא כמה שעות, ונרו האיר, משך נהורי, עידן ועידנים". ענה הרבי מזיכרון: "וכי מה הפלא, הלא כבר אמר שלמה המלך עליו השלום: 'טעמה כי טוב סחרה - לא יכבה בלילה נרה' (משלי לא, יח)... לבטח רצוי היה לימודם בעיני הקדוש ברוך הוא, לפיכך לא כבה נרם".

ניצול הזמן הינו תנאי לעמל התורה

פעם אמר רבינו: "הריקנים אומרים שהם מבקשים תחבולות איך להעביר את זמנם; הלוואי ויכלו להעבירו אלי את זמנם המיותר, והיה זה לי לתועלת גדולה לנוכח הזמן הקצר העומד לרשותי..."

אין התורה נקנית אלא במי שמישים עצמו כמדבר מה רבה היתה ענוותנותו של רבינו החת"ס ושפלות רוחו. היה משפיל עצמו בפני כל אחד באשר הוא; ולא זו בלבד, אלא אף הוא לעצמו לא היה חש בלבו כבעל ישות כלשהי. המוני השואלים ששיגרו את שאלותיהם אל החת"ס, פתחו את איגרותיהם בתארים מופלגים כראוי וכיאות לכתוב על גברא דמריה סיעיה, אך רבינו לא קרא מימיו את התארים המופלגים הללו ודילג עליהם.

על כך סיפר בנו בעל ה"מכתב סופר" הגה"ק רבי שמעון זצ"ל, שפעם אחת הקריא לפני רבינו מכתב ששלח אחד מגדולי הדור, שבו מתחנן הכותב לפני רבינו: "יורני נא אדוני מאור הגולה ורבן של ישראל, יאר עיני באור תורתו..."

כששמע רבינו דברים אלו, זלגו עיניו דמעות, גנחני גנח וילולי ליל, ובמר נפשו דיבר אל בנו:

"איך נחשך מאור תורה? אני אהיה מאור הגולה? איך נתמעטו לבות ישראל אם אני אהיה רבם?! ירחם ה' אותנו מהרה ויציאנו מאפילה לאורה, אז יגולה חרפתך; אז תדעון כי ערמה שכנתך, ערום מדעת, אין בי לא תורה ולא חכמה" - ("ספרא דמלכא" אוצר עובדות ואמרות החת"ס - מאת מהרש"צ גנץ שליט"א, בהוצאת 'עוז והדר')

על הכתוב "אם בחוקותי תלכו" כבר פירש רש"י ז"ל שתהיו עמלים בתורה. יסוד מוסד נקטו חכמינו זכרונם לברכה כי העמל והיגיעה בתורה הינו הקנין היחידי להשגת כתר של תורה. לפנינו פנינו זוהר מיקרת עמל התורה שעמל רבינו החת"ס כה רבות בחוקי אורייתא, ולא מש ממנה כל היום והלילה.

על גדלות יגיעתו ועמל התורה של מרן החתם סופר, סיפר בנו הגה"ק ה"מכתב סופר": הלימוד עצמו היה ביגיעה גדולה, וכשהיה רבינו מסיים את שיעורו, היה עולה לביתו כדי להחליף את הכתונת מחמת רוב הזיעה שהזיע בשיעור. כשחסטו פעם את חלוקו, יצאו מים רבים מרוב הזיעה בלימוד. ("ספרא דמלכא")

שתהיו עמלים בתורה

גדול אחד התכונן לבקר אצל רבינו, והכין שלשה חידושים גדולים שטרח עליהם הרבה, כדי להשמיעם באוזני רבינו. כאשר בא לפני רבינו והציע לו

את החידוש הראשון, הראה לו רבינו שבגליון הש"ס שלו במסכת פלונית בדף פלוני רשם כבר בקיצור את החידוש הזה. השמיע לרבינו את חידושו השני - ושוב הראה לו רבינו שגם חידוש זה כתוב אצלו בתוך תשובותיו להלכה. חלשה דעתו של אותו גדול בראותו שכל חידוש שהוא אומר כבר כתבו רבינו, אך החליט לומר אף את המערכה השלישית מחידושו.

ויקרא רבינו לאחד מתלמידיו וישאלהו לאמר: "איך הסברתי ענין פלוני בשיעור שאמרת לי ככה?" חזר התלמיד על אשר אמר רבינו בשיעורו - והיה זה כחידושו השלישי...

בראות אותו גדול כי כן, התרגש עד למאוד כיצד רבינו תפס את הכל מאליו, כאילו בלי יגיעה, וקרא: "רבי, די תורה פליטה איך אריין אין קאפ" ("רבי, התורה מתעופפת לתוך ראשכם")... השיב לו רבינו: "חס ושלום, חס ושלום, הרבה שנים, בין איך אין קיין בעט נישט געלעגן" ("שנים רבות לא שכבתי במיטה") ("ספרא דמלכא").

רבינו העיד על עצמו, שמאז עמדו על דעתו לא ישן בחצות הלילה ובשעה הסמוכה לה, כי בשנות נעוריו היה קם כשעה קודם חצות, ולעת זקנתו לא עלה על יצועו אלא אחר חצות הלילה, ומשכים וקם לעורר השחר.

סיפרו לפני הרה"ק רבי שמואל אבא מזיכרון זצ"ל, בשם מרן

שמעתם מימיכם על ראש ישיבה אדיר ונורא, שעד גיל ארבעים לא ידע צורת אות פשוטה??

רבי עקיבא נותר עם חמישה תלמידים בלבד, ולא סגר את הישיבה • אל תפחד להתחיל!

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

שמעתם מימיכם על ראש ישיבה אדיר ונורא, שעד גיל ארבעים לא ידע צורת אות פשוטה??
השמעתם מימיכם על גדול הדור, שאהב את החכמים בכל מאודו והתאבק בעפר רבותיו, אך בעצם שינה הוא את כל השקפת חייו, לפיה "אם יינתן לי תלמיד חכם - אנשכנו כחמור?"
"הלך הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תינוקות. א"ל 'רבי למדני תורה!'. אחז רבי עקיבא בראש הלוח ובנו בראש הלוח. כתב לו אלף בית ולמדה. אלף תיו ולמדה. תורת כהנים ולמדה. היה לומד והולך עד שלמד כל התורה כולה. הלך וישב לו לפני רבי אליעזר ולפני רבי יהושע, אמר להם: 'רבותי! פתחו לי טעם משנה'. כיון

שאמרו לו הלכה אחת, הלך וישב לו בינו ובין עצמו, ואומר אלף זו למה נכתבה, בית זו למה נכתבה. בכל יום ויום היה מביא חבילה של עצים, חציה היה מוכר ומתפרנס וחציה מתקשט בה. עמדו עליו שכניו ואמרו לו: 'עקיבא! אבדתנו בעשן! מכור אותך לנו וטול שמן בדמיהך'. ושנה לאור הנר. אמר להם: 'הרבה ספוקים אני מסתפק בהן, אחד שאני שונה בהן ואחד שאני מתחמם כנגדן ואחד שאני ישן בהם'. עתיד רבי עקיבא לחייב את כל העניים בדין, שאם אומרים

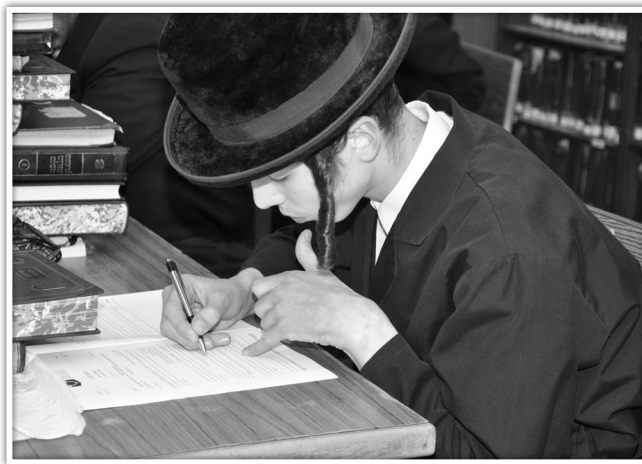
להם: 'מפני מה לא למדתם תורה?', והם אומרים: 'מפני שעניי היינו'. ואומרים להם: 'הלא רבי עקיבא עני ביותר ומדולדל היה' (אבות דרבי נתן פ"ו).

אותו רבי עקיבא, ששנא תלמידי חכמים בשנאה גדולה, כלשונו הגמרא (פסחים מט, ב, שעמי ארצות שונאים תלמידי חכמים בשנאה גדולה), עד כדי רצון לנשכם ("אמר רבי עקיבא: כשהייתי עם הארץ אמרתי: 'מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור'. אמרו לו תלמידיו: 'רבי, אמור ככלב' - אמר להן: 'זה - נושך ושובר עצם וזה - נושך ואינו שובר עצם"). לאחר ששינה את כל מהות חייו, הרי כשנפטר רבו רבי אליעזר בן הורקנוס, "היה מכה בבשרו עד שדמו שותת לארץ, פתחו עליו בשורה ואמר 'אבי אבי, רכב ישראל ופרשיו - הרבה מעות יש לי ואין לי שולחני להרצותן'" (סנהדרין סח, א). רבי עקיבא ביצע בנפשו מהפך חשיבה מן הקצה אל הקצה. הוא היה עם הארץ מושלם, שלא ידע מאומה. רבי עקיבא עזב את ביתו, אשתו ובנו, ופרש לעסק התורה במשך 24 שנים רצופות, עד שהתמלא בתורה הקדושה, בה שלט שלטון ללא מצרים. אז הקים

רבי עקיבא את הישיבה הגדולה בתבל.

נתאר לעצמנו ראש ישיבה, ענקית בגודלה המספרי ובאיכות תלמידיה. נדמיין בעיני רוחנו ישיבה הכוללת את כל תלמידי ישיבות פוניבז', חברון, מיר וסלבודקה, 'תורה בתפארתה', 'נתיבות חכמה' ו'קול תורה' יחד. כל אלפי הבחורים לומדים באולם ישיבה אחד, והנה עדיין לא הגענו למספר מדהים של עשרים וארבע אלף בני ישיבות! כמה זמן עלינו להמתין עד ש-24,000 בחורים יטלו ידים לתפילת מנחה, או יעמדו בתור להיכנס לחדר האוכל? האם נוכל בכלל לתאר את ה'שיעור-כללי' של רבי עקיבא, כשמסביבו עשרים וארבע אלף תלמידים?!

נצייר בעיני רוחנו היכל ישיבה של 24,000 תלמידים. הלא ייקח לנו זמן ממש ממושך לקום מהמקום, להגיע אל ארון הספרים שבפינת בית המדרש הענק הזה ולשוב למקומנו... ואז, בתקופה קצרצרה, בין פסח לעצרת, נפטרו כל בני הישיבה האדירה הזאת. 24,000 הלוויות מצמררות, בפרק זמן כה קצר. נתאר לעצמנו את 'יתד נאמן' מקדיש רק מאמר זכרון אחד לכל נפטר דגול שכזה. הרי העיתון היה צריך לצאת במהדורה של סדרת ספרים, רחמנא ליצלן.
וראש הישיבה האדירה הזאת, רבי עקיבא ע"ה, נותר

עם חמישה תלמידים בלבד.

חמשה מתוך עשרים וארבעה אלף!!! והישיבה לא נסגרה. אדרבה, היא המשיכה לפעול ביתר עוז וביתר שאת. חז"ל אומרים שלאחר פטירת 24,000 תלמידי רבי עקיבא, "היה העולם שמם". עד שלימד התורה לחמשה זקנים: רבי מאיר, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יוסי, רבי יהודה ורבי אלעזר בן שמעון. לימים נצטרפו לחמשה אלו גם רבי יוחנן הסנדלר ורבי אליעזר בן יעקב "ומלאו כל ארץ ישראל תורה". חז"ל (במדב"ר י"ט, ד') אומרים ש"דברים שלא נגלו למשה, נגלו לרבי עקיבא וחבריו". "וכל יקר ראתה עינו - זה רבי עקיבא וחבריו". הגמרא במנחות (כט, ב) מספרת ש"בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות. אמר לפניו: רבש"ע מי מעכב על ידך? אמר לו: אדם אחד יש, שעתיד להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, שעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות". חכמי הדעת מצביעים על כך, שאור התורה שבעל פה ניתן לרבי עקיבא, וכמאמר הגמרא (סנהדרין פו, א): "סתם מתניתין רבי מאיר, סתם תוספתא רבי נחמיה, סתם ספרא

המשך בעמוד 7 <<<

השמחה אינה מצוה מפורשת בתורה, אך מביאה היא לכל המצוות, ועצבות אינה עבירה מפורשת ומביאה לכל העבירות

בנתיבות השמחה מכ"ק מרן האדמו"ר מסלונים זיע"א בעל הנתיבות שלום

כ"כ גבוהה ועילאית, כדאיתא בתורת אבות שכאשר יהודי מקבל בשמחה הנהגת הבורא ית' אתו, מדה כנגד מדה מקבל הקב"ה באהבה הנהגתו הוא איך שהוא, גם אם אינו כשורה. ... זאת המידה מעניקה לאדם את האושר הגדול בחיים... כי מה אומלל הוא האדם העצוב, שמרוחק ח"ו מבוראו, ובלתי נסבל על חבריו וקרוביו, ואפי' על בני ביתו אינו מקובל...

גם בענינים רוחניים כשמן השמים נתנו לאדם יצרים אפלים

קשים מאד, ופחו עליו יצרו ומבקש לטורדו מן העולם, ודומה כי אין לו עוד אפשרות להחזיק מעמד, אם אדם מתחיל ביום בהיר להרגיש כי שבת ממנו כל מושג, נלקחו מאתו השמחה החיות וההתעוררות בעבודת ה', עליו להתבונן מה מסתתר תחת תופעה זו, כי יש בתוה"ק כח עליון להשיב נפש.

השמחה נקנית בכמה דרכים, וראש לכולן היא כאמור מדת האמונה והבטחון, האמונה הזכה והטהורה בהשגחתו הפרטית של הבורא ית' שהוא לבדו בורא ומנהיג וכו'... שהאמונה והבטחון בזה מעוררים שמחה אמיתית ופנימית בלב איש יהודי, כבן המלך המרגיש את קירבתו של אביו המלך והוא תמיד שמח גם כשאינו מבין למה עושה לו המלך ככה שיסבול כ"כ, אך מתוך ידיעתו הברורה שהכל נעשה רק לטובתו

הוא שמח בחלקו. גם בענינים רוחניים כשמן השמים נתנו לאדם יצרים אפלים קשים מאד... הרי מתוך אמונה שכל זה ידוע ליוצר נרו"נ וכל הנעשה אתו הכל לטובתו, בכדי שע"ז יהי' אח"כ מוסיף הולך ואור, מאירים לו האמונה והשמחה כל מחשכים...

טהרת המדות היא מקור השמחה וחיות דקדושה... אם אדם מתחיל ביום בהיר להרגיש כי שבת ממנו כל מושג, נלקחו מאתו השמחה החיות וההתעוררות בעבודת ה', עליו להתבונן מה מסתתר תחת תופעה זו. הלא בודאי אלו הם הפגמים המטמטמים מוחו ולבו של יהודי. רק טהרת המדות מביאה שמחה פנימית במוחו וליבו של יהודי.

... כן לימוד התורה הק' מוליד שמחה שהיא משיבת נפש ומשמחת לב... ומרן בעל דברי שמואל זיע"א אמר פ"א לאחד ממקורביו: כשיש

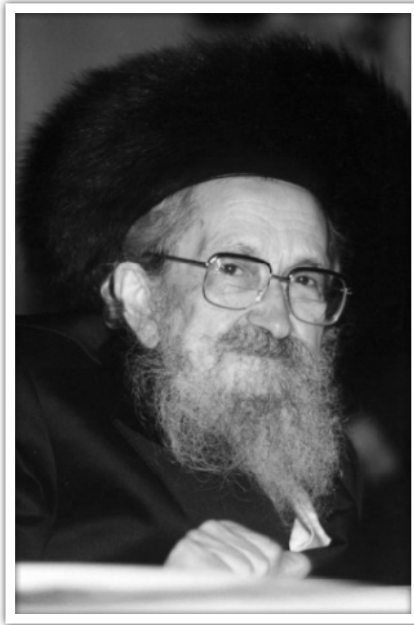
זה כלל גדול בעבודת ה' ובמעלות הצדיקים, שאינו דומה עבודתו של יהודי כשהיא מתוך שמחה, לעבודתו כשהוא בהעדר השמחה, וכ"ש אם מתוך עצבות ומר"ש ר"ל שאינם עולים לרצון לפני הקב"ה... והוא כאותו עבד אינו נאמן, הממלא פקודת אדונו המלך מתוך הכרח, וכאילו כפאו שד, שאין עבודתו עולה לרצון אפילו תהי' בדייקנות גדולה. אבל בן המלך והעבד הנאמן שמח ומאושר כשיש לו הזדמנות למלא רצון המלך...

... ואיתא בספה"ק שאם כי השמחה אינה מצוה מפורשת בתורה, אך מביאה היא לכל המצוות, ועצבות אינה עבירה מפורשת ומביאה לכל העבירות... ומרן מקוברין זיע"א אמר לאנשיו בעת צרה גדולה: אם תתחזקו ותהיו בשמחה, מבטיח אני לכם שתצאו לרווחה מכל עקתין בישין, ובאם ח"ו תהיו עצובים, מי יודע מה הסוף. השמחה ממתקת כל הדינים, וכמו שפירשו רבותה"ק מאה"כ (ישעי' נה) כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון, ע"י שמחה תצאו מכל מצבים קשים שהנכם שקועים בהם, ובשלום תובלון, ע"י שמחה תצאו מכל מצבים קשים שהנכם שקועים בהם, ובשלום תובלון, השמחה תוביל אתכם לשלימות הטוב.

בודאי אין לפרש משמעות שמחה כפשוטה, כמו שחושבים רבים שזה ענין התלוי במצב רוח, שהאדם שמח בעת שיש לו ממה לשמוח, שכאשר יהודי מקבל בשמחה הנהגת הבורא ית' אתו, מדה כנגד מדה מקבל הקב"ה באהבה הנהגתו הוא איך שהוא, גם אם אינו כשורה, כי מה אומלל הוא האדם העצוב, שמרוחק ח"ו מבוראו, ובלתי נסבל על חבריו וקרוביו, ואפי' על בני ביתו אינו מקובל.

לפני שנבוא אל הביאור, איך משיגין דרגת השמחה, עלינו ראשית לקבוע: שמחה זו מה מהותה, שכן ע"פ האמור בגודל ערך מעלת השמחה, וכי היא המפתח לכל שערי הקדושה, בודאי אין לפרש משמעות שמחה כפשוטה, כמו שחושבים רבים שזה ענין התלוי במצב רוח, שהאדם שמח בעת שיש לו ממה לשמוח... אלא שמחה היא תפיסה מיוחדת, היא דרך ושיטה בחיים, הבאה מתוך התבוננות מעמיקה, ובכל המצבים והתנאים, באין הבדל אם יש ממה להיות שמח אם לאו, ואם יש לו מצב רוח מתאים לכך.

מקור השמחה הוא שיהודי שמח מהנהגת הבורא ית' ש אתו... וכי כל הנהגתו אתו היא לטובה, בין אם הוא מבין ומרגיש את הטוב, בין אם אינו מבין כי זה לטובתו, כי חדור הוא באמונה טהורה וזכה דכל מדה דעבד רחמנא אתו הכל לטב עביד. ועל כן מדת השמחה היא

נכנס הבעש"ט לתקיעות ואמר הבעש"ט שלא הי' אפשר להמתיק את הקטרוג אלא ע"י שמחה, והמתחות שלו ושל החבראי מנעו ממנו להמתיק הקטרוג, ורק ע"י שעברה ביניהם רוח של בדיחות הדעת ושמחה הומתק הקטרוג...

והרה"ק מטשורטקוב ז"ע סיפר לאחד ממקורביו... כי פ"א במוצאי יוה"כ הודיעו להבעש"ט ז"ע שאם לא יקדשו את הלבנה במוצאי יוה"כ אות הוא כי השנה תהיה קשה עם גזירות רעות, והנה השמים התקדרו בעבים וגשם חזק ולא היו סיכויים על שהלבנה תיראה, וכל עניני יחודים וכו' שעשה לא הועילו. התלמידים הק' לא ידעו מכל זה, ורקדו בהתלהבות גדולה... עד שהריקוד שהתחיל בבתיים החיצוניים הלך והתפשט עד לפני ולפנים לתוך חדרו של הבעש"ט ז"ע, ומרוב התרגשות ביקשו ממנו שישתתף עמהם בריקוד, ונענה לבקשתם ורקד עמהם, ופתאום נשמע קול מבשר שיצאה הלבנה בטרתה. ואמר הבעש"ט ז"ע כי מה שהוא לא פעל עם הייחודים שלו, פעלו החסידים בשמחה שלהם.

(נתיבות שלום ח"א, עבודת ה', מאמר ט"ו עמ' רפ"ה)

לי דאגה קטנה מספיק לי לימוד דף אחד גמרא ע"מ לעכל אותה ולהסירה מלבי, אם הדאגה יותר גדולה צריך ללמוד כבר ב' דפים, ואפי' כשהיא דאגה גדולה ביותר, הרי לאחר שלומד ג' דפים יש לו את הכח לעכלה. כי יש בתוה"ק כח עליון להשיב נפש...

והי' שם אחד חסר דעת, ובראותו החרדה שעל פני החבראי התחפש לבע"ח באופן שעורר בדיחות הדעת ושמחה, וסיפר לו כי פ"א במוצאי יוה"כ הודיעו להבעש"ט ז"ע שאם לא יקדשו את הלבנה במוצאי יוה"כ אות הוא כי השנה תהיה קשה עם גזירות רעות. אמנם בעיתים שאינו מסוגל להגיע לדרגת שמחה פנימית המבוארה, הרי אפי' השמחה הפשוטה, כשהיא באה מתוך מחשבות טובות ג"כ תופסת מקום וחשובה ומקובלת, וכמסופר מהבעש"ט ז"ע שפ"א לפני התקיעות הי' קטרוג גדול במרום שלא הי' יכול להמתיקן, ולא נכנס לתקיעות, והחבראי קדישא שהרגישו בזה ישבו בחרדה עצומה, והי' שם אחד חסר דעת, ובראותו החרדה שעל פני החבראי התחפש לבע"ח באופן שעורר בדיחות הדעת ושמחה, והנה מיד

וכמשלו הנודע של רבי עקיבא - כדגים ללא מים. זמן קיץ החל השבוע, ורבות לומדי תורה שבו להיכלי הכוללים והישיבות הקדושות. רוב הלומדים מגיעים לאחר ההפוגה וההתרענות של החודש האחרון, בכוחות מחודשים, מסתערים בערגה על דף הגמרא המתוק והמשכר כל כך. אך ישנם גם כאלו שחשים 'למה זה אנכי'. הנה אותו המקום, אותו הסטנדר, אותה 'שמירת סדרים'. אולי אפילו אותו דף הגמרא, אותה סוגיה עיונית בה עסקנו בחברותא בשלהי אדר. "בין הזמנים, נראה כה רחוק, חם, והמוזג לא מספיק מקרר, ומה עם השעטלע הבושש, משום מה, מלהגיע"...

והנה רבי עקיבא מלמדנו, שלמרות שכל ההתחלות קשות, הרי שתמיד, גם מתוככי הקושי הגדול ביותר, ניתן לפצוח שוב במנגינת התורה, לשורר בכל יום שיר חדש, להרכיב רשימת תווים חדשה ולהסתער לכיוון המטרה הנחוצה והנכונה כל כך - עסק התורה. הרי כולנו יודעים שאין לנו שיר - רק התורה הזאת. אם כן, הבה ונתחיל במשנה מרץ, עם כל הפרישקייט, את זמן הקיץ, הבא עלינו לטובה ולברכה!!

(יתד נאמן יום רביעי ג' באייר תשע"ח)

רבי יהודה, סתם ספרי רבי שמעון, וכולהו אליבא דרבי עקיבא". ועל כך נאמר בספר יוחסין (מאמר ראשון), "שתראה שהוא כן, כי כל תורה שבעל פה מיידו היתה לנו".

אנו נוהגים מנהגי אבלות בימים אלו, על סילוקם של תלמידי רבי עקיבא. זהו הזמן להתחזק בנושאים בין אדם לחברו, כהתעוררות והבנה על העונש וגודל התביעה על אי ניהוג כבוד זה בזה - לפי דרגתם, אך הנה נקודה מופלאה נוספת, אותה למדנו ממורם ומאורם של כל אותם רבבות תלמידים, רבי עקיבא:

לא להסס להתחיל הכל מהתחלה. אינני יודע מה קשה יותר: לפתוח דף חדש ולהיהפך מעם הארץ דאורייתא לרב רבנן, או להמשיך ולמסור את התורה מפסגת רום הנחלתה ל-24,000 תלמידים גאוני הוד, לחמשה תלמידים בודדים.

אך אם הדרך נכונה היא, והאמת הפשוטה לא השתנתה כקוצו של יו"ד, אם רצון ד' יתברך הוא שרבי עקיבא ינחיל את התורה שבעל פה לעם ישראל, אזי רבי עקיבא ניגש שוב למשימתו. מאי נפקא מינה האם מדובר בעשרות אלפי תלמידים או בכמה יחידים? התורה היא אותה תורה, ועם ישראל זקוק לתורה כמו אויר לנשימה,

קשה לך? זקוק לעזרה?

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18

או בטל': 073-7078388

בין השעות 7:30 ל-10:30 בערב ★ שיחת חינם

מתיקות התורה הדרך ל'גישמאק' בלימוד!

עצות כלים והכוונה לזכות לגישמאק בלימוד

אתה שמחזיק ברגע זה את הדרך הזו, יתכן מאוד שכשתסיים את הדרך הזו, נצליח יחד להתחיל לצאת דרך ארוכה ומרתקת, כשלפנינו משימה גדולה וחיונית: להשיג גישמאק בלימוד.

בשביל לזכות לעוד קצת מן הטוב הזה, שנוכל להתענג על עוד קורטוב של גישמאק מחיה נפשות.

אבל עלינו לדעת בראש ובראשונה שהגישמאק הזה הוא כבר תוצאה. תוצאה של עמל, של התחלות קשות, של עליות ומורדות ובעיקר דבקות במטרה.

הגאון רבי יצחק הוטנר זצ"ל, בעל ה"פחד יצחק", ומגדולי בעלי המחשבה של הדור הקודם, התאונן פעם על כך שכל ספרי הביגורפיה על גדולי ישראל מתאפיינים בתיאור גדולתו העצומה של הצדיק, את שקיעותו המופלגת בתורה ואהבתו המדהימה את הגמרא. אבל משמיטים את כל התהליך. את כל הדרך הארוכה והמפותלת ורבת המהמורות עד שהגיעו לאן שהגיעו.

הצעירים, היה אומר הפחד יצחק, שומעים רק את סוף הסיפור. מציירים להם את דמותו הכבירה של הגדול בשעה שכבר התעלה למעלות רמות. אבל מה עם הדרך? מה עם העמל והיזע, הניסיונות והנפילות וההתגברויות והקשיים שהיו מנת חלקו עד אז? הרי בסופו של דבר הם אלו שהובילו אותו למקום אליו הגיעו! זה הרי חלק בלתי נפרד מהסיפור כולו! ואכן, אמנם חשוב מאוד לקבל קצת מושגים בשקידה והתמדה, להרחיב אופקים ולראות לאלו פסגות אפשר להעפיל. אבל יחד עם זאת אסור לנו לשכוח שמאחורי התוצאה הזו יש שנים ארוכות של מאבקים פנימיים וניסיונות לא פשוטים. כאשר אנו קוראים סיפורים מפעיימים על שקיעות בתורה, ולימוד שעות על גבי שעות, וכשאנו מתרפקים על עובדות מרעישות על המשך בעמוד הבא <<<

גישמאק עליו אנו מדברים, הינו התבלין הטוב ביותר עבור כל מי ששואף לחיים של תורה. לכל מי שרוצה להיות מחובר אליה כל ימי חייו. ה'גישמאק', אם עדיין אינכם מכירים את המילה, פירושו: נעימות הלימוד. הטעם המתוק והערב שיש בתורה. כפי ששמעתם - אם לא ידעתם.

כשיש את גישמאק בלימוד, הכל נראה אחרת לגמרי. ההבדל בין מי שלומד עם גישמאק לבין מי שלומד ללא 'מתיקות התורה' - הוא הבדל שמים וארץ. יהיה קל יותר לדמיין את זה בחיים הגשמיים. תארו לכם שני אנשים הסועדים את ליבם, האחד אוכל מנת אוכל טעימה ועריבה לחיכו, ואילו השני אוכל את המנה רק כי הרופא ציווה עליו, ולכשעצמו כל טעימה היא משימה מתישה ואינה אהובה בלשון המעטה.

זהו ההבדל בין מי שלומד רק כי כך הורויו מצפים ממנו, או רק כי כך החברה ו/או המשגיחים דורשים ממנו, לבין מי שלומד כי הוא אוהב את הלימוד, והוא מתענג על כל שעה של עסק התורה, והוא נהנה מכל שורה בגמרא, מכל דיוק ברש"י ומכל קושיה של תוס'. כמה מסכן הוא הלומד ללא גישמאק וכמה מאושר הוא זה שלומד מתוך גישמאק. מובן אם כך, עד כמה חשובה ואפילו קריטית הדרך שתהפוך עבורנו את הלימוד לחוויה רוחנית עילאית שלא נסכים לוותר עליה בעד כל הון, ונהיה מוכנים להשקיע עבורה מאמצים וכוחות גדולים, ונסכים לוותר למענה על דחפים ולהקריב מעצמנו - רק

המוקד החדש ליעוץ להצלחה ו'גישמעק' בלימוד התורה הקדושה

1800-20-17

★ בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב | שיחת חינם ★

הקו החדש!

בעולם, וכולי.

כל זה אומר, שאצלנו, העם הנבחר, התורה היא המקור, והיא הסיבה, ומשם מתקיים כל העולם כולו.

והתורה הזו היא דבר אלוקי, שנמסר לנו ברוב אהבתו וחיבתו של הבורא אלינו - עמו הנבחר. ומכאן קדושתה העצומה והנוראה.

זו הסיבה שאצלנו היהודים שמחים בלימוד התורה, בעוד בכל העולם לימוד החוקים היא מטלה משעממת והכרחית. ורק אנו, גם כשאנו יודעים את חוקי התורה הנוגעים לחיינו, עדיין יש עלינו חיוב של לעסוק בדברי תורה. ללמוד כדי ללמוד, להגדיל תורה ולהאדירה.

הידיעה הזו תעזור לנו להתחבר כראוי לתורת השם התמימה בה אנו זוכים להגות דבר יום ביומו.

כעת, בואו ונראה איך נוכל להכניס את עצמינו אל תוך התמונה הזו של לימוד התורה.

כעת, בואו ונראה איך נוכל להכניס את עצמינו אל תוך התמונה הזו של לימוד התורה. שכן ברגע שנחוש זאת כאילו היא העסק שלנו, ומדובר בפרויקט אישי של חיינו

שכן ברגע שנחוש זאת כאילו היא העסק שלנו, ומדובר בפרויקט אישי של חיינו, למצוא את חלקנו בתורת השם האדירה, נהיה מוכנים להשקיע בה מכוונתנו ומרצוננו. בדיוק כמו שבעל מפעל ישקיע את כל מרצו וכישרונו בחיזוק והגדלת המפעל שהקים. והשינוי הוא קודם כל בגישה שלנו אל הגמרא. עלינו לגשת אליה מתוך רצון להתאחד ולהיות חלק מן המסמך האלקי הנורא הזה, ולהיות חדורי רצון - לקבל 'ראש של גמרא', במילים אחרות: דעת תורה.

ואיך עושים זאת? הנה שיטה נפלאה:

כשתתחיל ללמוד את הסוגיא, בחור יקר, תשתף את עצמך בעניין. אל תלמד מבחוץ, כאילו אתה קורא מסמך ועליך לסיים אותו בשביל לדעת אותו למבחן. אלא תנסה למצוא את עצמך בתוך התמונה. המשנה שואלת שאלה: מה הדין שנים אוחזין בטלית, זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי. עזור!

מה אתה אומר? מה עולה בדעתך לו היית נשאל שאלה כזו? ובכן, המוח שלך בשלב הזה יתחיל לחפש פתרון, הוא יתחיל את המצב: הנה שני אנשים הלכו ברחוב, ומצאו בבת אחת בגד ללא סימנים. השנים תפסו בבגד באותו זמן ממש, זה מן העבר הזה וזה מן העבר הזה. למי הוא שייך?

נו, הרי אין לאף אחד מן הצדדים מעלה על הצד השני, שניהם טוענים כולה שלי, מה עושים? שיתחלקו! אבל כל אחד טוען שהכל שלו! אז שיישבעו? אבל אם שניהם יישבעו הרי שברור ששבעה אחת תהיה שבועת שקר! מה עושים? אז שישבעו כל אחד שאין לו פחות מחצי ויתחלקו!

כעת תמשיך, מה אומרת המשנה, זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה ויחלוקו! אה! ברוך שכיוונת...

הלאה, זה אומר כולה שלי וזה אומר חציה שלי - - - וכך, תנסה לשתף את עצמך, את שכלך הישר, תנסה לנחש מה

יהודים ש'שכחו' לישון בלילה מרוב אהבתם את התורה, ועל צדיקים שהגיעו להרגשת אותה מתיקות והעריבות שה'אור החיים' הקדוש הידוע אומר שאם היו בני אדם מרגישים בהן היו משתגעין ומתלהטין אחרי התורה, ולעתים אנו מוצאים עצמנו מקנאים בדרגות הללו שהשיגו, עלינו לזכור ששום דבר מזה לא בא ברגל כמו שאומרים, ולא היו כאן שום קיצורי דרך. בכדי להשיג ולהגיע לדרגות הללו - אין מנוס מלהתאמץ ולעשות צעדים בדרך.

ורק לאחר שאנו מבינים זאת היטב, ונכונים לכך, אפשר לצאת לדרך, הארוכה אמנם, אך מלאת הסיפוק והשמחה. זוהי זריעה בדמעה אך בסוף הדרך נקצור ברינה כה גדולה, הרבה מעבר מכדי שמילים תוכלנה לתאר.

- - -

ובכן, ננסה בעזרת השם ללקט עצות, ולתת רעיונות מעשיים ולהציע דרכים סלולות, מדברי חכמינו הקדושים ועד הפרקטיקה היומיומית שייבילו אותנו אל היעד הנכסף הזה של השגת הגישמאק בלימוד. וכמו לכל דרך, גם לקראת היציאה לדרךנו זו - עלינו להצטייד בצידה מתאימה מבעוד מועד. והצידה הדרושה לדרךנו זו היא קודם כל - רצון איתן. רצון ושאפה להגיע לגישמאק בלימוד. זוהי אפוא הזדמנות פז עבורך בחור יקר, להצטרף אל המסע הזה. יחידו נלמד מדי שבוע את העצה הנתונה, נתאמן עליו וננסה אותו בשטח, ובעזרת השם נתקדם שלב אחרי שלב בדרך העולה אל פסגות נועם תורתנו הקדושה.

תיכנס אל התמונה

עד כה למדנו על חשיבות הגישמאק, עכשיו בע"ה נצעד צעד ראשון אל תוך הפרקטיקה המעשית וננסה לברר: איך הופכים את הסוגיא לחבר הכי טוב שלי. איך אפשר למצוא את המתיקות והגישמאק בשקלא וטריא ובחילופי הסברות והשיטות בדין שור שנגח את הפרה.

ובכן, כל העולם הבין שבכדי להתנהל בעולם - יש צורך חיוני בהסדרת מערכות חוקים ומשפטים. כל אומה ולשון ומדינה, לאורך הדורות, הבין שאי אפשר לתת לבני האדם לעשות ככל העולה על רוחם, אלא חייבים להעמיד משנה סדורה וכללים חקוקים - מה מותר ומה אסור לעשות.

זוהי מוסכמה כלל אנושית שבלי זה אי אפשר להתקיים.

עכשיו, לכאורה מדובר ברשימה טכנית של הוראות - איך להתנהל. אדם שחי במדינה כלשהי, צריך לדעת באופן כללי את רשימת החוקים, שידע שאם יעשה כך וכך ייענש, ואם יעשה כך וכך החוק יעמוד לצידו.

שונה לגמרי היא תורתנו הקדושה, שאמנם תורה מלשון הוראה, והיא באה לעצב את דרכינו ולהורות לנו את האסור והמותר, הרצוי והמובחר. אבל הרבה מעבר לזה תורתנו היא - קדושה.

יש בתורה שלנו, בניגוד לכל ספרי החוקים של כל המדינות, מדינה ומדינה כלשונה, קדושה נוראה הרבה מעבר להוראות היוצאת ממנה לחיינו. כל אות ותג שבתורה מגלמת בחובה אוצרות אינסופיים של גילוי אלוקות.

ובעוד ספרי החוקים של העמים נכתבו לאחר שבאו האנשים, כדי שיוכלו להתנהל כסדר ולא יהיה איש את רעהו חיים בלעו, התורה נכתבה דורות על גבי דורות לפני שנברא העולם, וכמאמר הזה הידוע - אסתכל באורייתא וברא עלמא.

כלומר, זה לא שראו שיש גנבים בעולם - לכן צוינו "לא תגנוב", אלא בגלל שבתורה נאמר "לא תגנוב", לכן נוצר יצר הגניבה

שני מוקדים לשירותכם:

1. מוקד 'השיבה' ליעוץ ועזרה בכל נושא מחיי השיבה.
2. מוקד 'מתיקות התורה' להצלחה בלימוד ומתיקות התורה.

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של 'מוקד השיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18
או בטל': 073-7078388

בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב ★ שיחת חינם

קשה לך?
זקוק לעזרה?

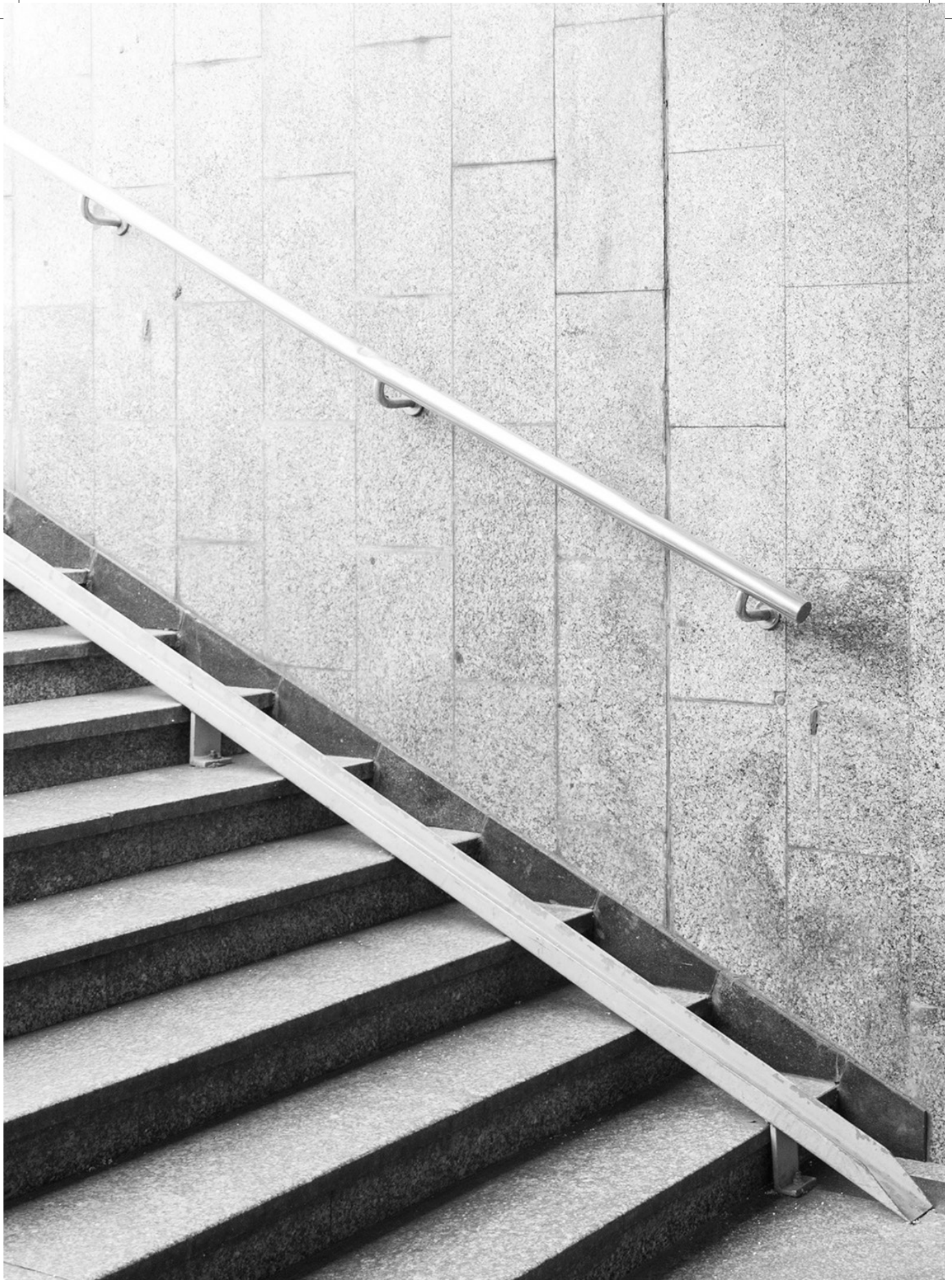
המוקד החדש ליעוץ להצלחה ו'גישמעק' בלימוד התורה הקדושה

1800-20-18-17

★ בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב | שיחת חינם

שימו לב
מספר חדש

שאלתי פעם לגאון ישראל מרן החזון איש זי"ע - בתוך שיחות מרובות אתי בעניינים אלה - איזהו תלמיד חכם...

פרקי הדרכה והכוונה לעלייה בתורה ממרן בעל 'שבט הלוי' זי"ע א

הרבה מן התלמידים המסתכלים בעצמם ורואים ומתבוננים ביכולת הלימוד שלהם - נופל רוחם בקרבם לאמר - אמנם כל אדם יש לו תכלית הבראה [אדם לעמל נברא] - אבל תכלית בריאתי ודאי לעמל מלאכה - כי עמל הפה איננו מסוגל לי - כי רחוק אני מלהבין עומק ההלכה - ולמה אכניס עצמי בה- ואם תאמר לו-לעמל נבראת - הוא ישיב לך אולי לעמל שיחה שיחת ילדים - כי התורה לדאבוני רחוקה ממני - ע"ז תשיב לו-לא- לעמל פה של תורה נבראת- כדכתיב (יהושע א,ח) לא ימיש ספר התורה הזה מפיך- ואם יאמר איך אגיע לזה עם מעט כשרונותי- אף אתה תגידי לו מש"כ בתנא דבי אליהו (פרק יג -הובא ברקוק בתחילת הספר) -לעולם יכניס אדם עצמו לגופה של תורה אע"פ שאינו יודע ובקי בהלכה- כי בשכר זה ... שמכניס עצמו ועמל ומיגע- ובוכה-ומתאמץ בכח-זה פותח לעצמו שערי חכמה ובינה-ומבין דברים שלפי השקפה ראשונה הם נשגבים ממנו.

תורת ה' תמימה

כל ספרי מוסר ויראים פתוחים ומה לנו להוסיף - ואין בכוחנו להוסיף- ואין צריך להוסיף- כי הלוואי נעמוד בעיקרי דבריהם הקדושים...כי מאד מאד היצר מפריע בזה את האדם...כמובן שמירת טהרה והעניינים הוא עיקר העיקרים

כל ספרי מוסר ויראים פתוחים... ומה לנו להוסיף - ואין בכוחנו להוסיף- ואין צריך להוסיף- כי הלוואי נעמוד בעיקרי דבריהם הקדושים- יסוד היסודות להיות מבקשי אמת- אם כי בעוה"ז לא ימצא האמת בשלמות - אבל עכ"פ להיות מבקש האמת כפי שאפשר- וזה בין בתורה - בין בתפילה- בין במצוות- בין בחיי עוה"ז בין אדם לחבירו... בתורה העיקר היגיעה והעמל בה - לעמוד נקודת האמת שבכל סוגיא שהיא טמונה בדברי רבותינו הראשונים לשיטת כל אחד ואחד- ולא להרפות ממה שקיבל עליו ללמוד - כי מאד מאד היצר מפריע בזה את האדם... והקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו - יפתח לבנו באהבתו ויראתו -שנזכה להבין תורת אלוקים חיים - להבין ולהורות כדת וכהלכה- והוא ית' יוליכנו בדרך אמת שלא נבלה שנות חיינו בחיי הבל וריק - ונהיה ראויים להיות עכ"פ כקטני עבודת השי"ת. העיקר בימי הבחרות למלאות נפשו מש"ס ופוסקים - להרבות בלימודים - להשתדל להרבות ולכוין בתפילה כפי האפשר בזה"ז - ללטש המידות בין אדם לחבירו - לחזק אמונת אמת בה' אחד ושמו אחד - להמליך חבירו בנחת - ולהתפלל אל הקב"ה שיוליכנו בדרך אמת בכל העניינים - וימצא

המשך בעמוד הבא <<<

...ארבעים דפים ביום אחד - ודף אחד בארבעים יום

כל ימי גדלתי בין גדולי ת"ח - והכרתי גדולי ארץ מדור הקודם מכל הארצות - והיה מענה בפי כולם - כי לא יתכן גדול אמיתי אלא ע"י שמיאל כרסו בש"ס ופוסקים ועכ"פ רובם. ידיעת התורה... זה יסוד היסודות ... ומעיד אני עלי שמים וארץ - שזכיתי להכיר רוב גדולי ישראל ממדינות שהיו מקום תורה וכן הרבה מאד בחורים מופלגים ביותר - וכל אלו הגדולים והמופלגים נודע לי שזכו לכך ע"י שהרבו לקנות רוב מסכתות הש"ס בבחרותם - ולא פסקו פומייהו מגירסא כולה יומייהו. שאלתי פעם לגאון ישראל מרן החזון איש זי"ע - בתוך שיחות מרובות אתי בעניינים אלה - איזהו תלמיד חכם- וענה לי מי שיכול ללמוד - ארבעים דפים ביום אחד - ודף אחד בארבעים יום - גאונים אלו היו חוזרין על תלמודם כל ימיהם עד נשימה אחרונה.

נאמנים עלינו דברי חז"ל שתורה מגינה ומצלת מן החטא - ואם בכל זאת לא מצלת סימן שהתורה אינה שלמה ואילו לא למדנו ח"ו היה המצב פי כמה גרוע...והחסרון בזה שלומדים תורה אבל שוכחים כי המכתב מכתב אלוקים הוא כי תורה מסייע לקדושה וקדושה מסייע לתורה.

נאמנים עלינו דברי חז"ל סוטה (כ"א ע"א) שתורה מגינה ומצלת מן החטא - ואם בכל זאת לא מצלת - סימן שהתורה אינה שלמה - כי תורה שלמה מדרגתה גבוה מאד מאד - ובכ"ז אנו מצויים ללמוד כפי האפשר- ובמשך הזמן המאור שבה יחזירנו למוטב כארז"ל בירושלמי בחגיגה (פ"א ה"ז) - ואילו לא למדנו ח"ו היה המצב פי כמה גרוע- אלא שחסר השלמות - והחסרון בזה שלומדים תורה אבל שוכחים כי המכתב מכתב אלוקים הוא - תורת אלוקים הוא- והאלקות בוקע מן התורה בכל מקום אלא שאין מרגישים- וגם חסרון טהרה וקדושה היא בעוכרנו - כי יראת ה' טהרה עומדת לעד...- כי תורה מסייע לקדושה וקדושה מסייע לתורה.

מורשה קהילת יעקב

הרבה מן התלמידים המסתכלים בעצמם ורואים ומתבוננים ביכולת הלימוד שלהם -נופל רוחם בקרבם... ואם יאמר איך אגיע לזה עם מעט כשרונותי... כי בשכר זה ... שמכניס עצמו- ועמל ומיגע- ובוכה- ומתאמץ בכח - זה פותח לעצמו שערי חכמה ובינה.

ובאמת זה טעות מפורסם ואדרבא כי זה עיקר מצות לימוד התורה להיות שש ושמה ומתענג בלימודו ואז דברי תורה נבלעין בדמו

האדמו"ר מסוכטשוב זיע"א: עיקר מצות לימוד התורה להיות שש ושמה ומתענג בלימודה

ואם אמרת שע"י השמחה שיש לו מהלימוד נקרא שלא לשמה או עכ"פ לשמה ושלא לשמה. הרי שמחה זו עוד מגרע כח המצווה ומכהה אורה ואיך יגדל מזה יצה"ט. וכיוון שיצה"ט מתגדל בזה בודאי זה הוא עיקר המצוה. ומודינא דהלומד לא לשם מצות הלימוד רק מחמת שיש לו תענוג בלימודו הרי זה נקרא לימוד שלא לשמה כהא דאוכל מצה שלא לשם מצוה רק לשם תענוג אכילה ובהא אמרו לעולם יעסוק אדם כו' שלא לשמה שמתוך וכו' אבל הלומד לשם מצוה ומתענג בלימודו הרי זה לימוד לשמה וכולו קודש כי גם התענוג מצוה".

(מתוך הקדמה לספר 'אגלי טל')

"ומדי דברי אזכור מה ששמעתי קצת בני אדם טועין מדרך השכל בענין לימוד תורה"ק ואמרו כי הלומד ומחדש חידושים ושמח ומתענג בלימודו אין זה לימוד התורה כ"כ לשמה כמו אם היה לומד בפשיטות שאין לו מהלימוד שום תענוג והוא רק לשם מצוה. אבל הלומד ומתענג בלימודו הרי מתערב בלימודו גם הנאת עצמו. ובאמת זה טעות מפורסם ואדרבא כי זה עיקר מצות לימוד התורה להיות שש ושמה ומתענג בלימודו ואז דברי תורה נבלעין בדמו. ומאחר שהנה מדברי תורה הוא נעשה דבוק לתורה. (ועיין פירש"י סנהדרין נ"ח. ד"ה ודבק), ובזוה"ק דהין יצה"ט ובין יצ"הר אינן מתגדלין אלא מתוך שמחה. יצה"ט מתגדל מתוך שמחה של תורה. יצה"ר וכו':

צוות מורחב של 'המחלקה החסידיית של מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18 או בטל': **073-7078388** שלוחה 2

שיחת חינם * בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב

<< המשך מעמוד קודם

בתורתך - ובמסתרים תבכה נפשו - שיאיר הקב"ה במאור תורתו - כדאמרן (נדה ע:): מה יעשה אדם ויחכם ירבה בישיבה - הרבה הרבו בישיבה ולא עלתה בידם - אלא יבקשו רחמים ממי שהחכמה שלו שנאמר, כי ד' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה - והא קמ"ל דהא בלא הא לא סגי.

עיון התורה

אם חיים אתה מבקש לך והדבק בתורת אלוקים חיים ומי שמסתכל אך ורק באחרונים וחוטף מכאן ומשם ומעלים עין מלהעמימם...

אם חיים אתה מבקש - לך והדבק בתורת אלוקים חיים ראש וראשון להעמיק בעיון הישר בתורה שבע"פ - להבין דברי רבותינו בעלי הגמרא ע"פ דרך הסלולה שסללו לנו אבות העולם הראשונים ז"ל ומי שמסתכל אך ורק באחרונים וחוטף מכאן ומשם ומעלים עין מלהעמימם - בונה בנינו בנין שאינו מתקיים.

מתוך ההקדמה לספר חידושי 'שבט הלוי' עמ"ס שבת

חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם - כמובן שמירת טהרה והעינים הוא עיקר העיקרים.

הדרך הלימוד המובהק

העצלות והעצבות הם שני שונאים הגדולים של עבודת אלוקינו... יבוא לרוב ההשגות אע"פ שאינו ברוך בכישרונות מיוחדים הדרך הלימוד המובהק הוא ההתמדה והשקידה - כי השקדן יזכה להיות גבר בכלייה אב"א גמרא ואב"א סברא.מידת הזריזות... הוא ראש וראשון בעבודת ה' יתברך - ומידה זו עם מידת השמחה וחיות הק' - הם תרי רעין דלא מתפרשין, הזריז והשקדן לבסוף יבוא לרוב ההשגות אע"פ שאינו ברוך בכישרונות מיוחדים - העצלות והעצבות הם שני שונאים הגדולים של עבודת אלוקינו - מי שהוא זריז ושמח מלחמת היצה"ר אצלו קלה פי כמה ממי שיש לו נטיה לעצבות ולעצלנות.

ולבכות הרבה בוהאר עיינו בתורתך - ובמסתרים תבכה נפשו... העיקר לשפוך שיח ותפילה - ולבכות הרבה בוהאר עיינו

איך גיי זיין בשמחה התעוררות והתחזקות בעבודת השמחה

עוד אופן שגילו צדיקים ז"ע שאפשר להגיע על ידה לשמחה, הוא לימוד ויגיעת התורה"ק, שאבינו שבשמים ברא מציאות הזה, שהתורה"ק מביא שמחה, פקודי ה' ישרים משמחי לב, לישרי לב שמחה, כל פעם שיהודי לומד תורה"ק, כל יהודי בכל מצב בכל זמן, מביא לו התורה"ק שמחה, לכל יהודי אסור ללמוד בת"ב, אפי' יהודי שהלימוד קשה לו, ונראה לו שזה צער בשבילו, משום שלכל יהודי התורה"ק מביא שמחה...

הזכרנו כמ"פ בארוכה בעזה"י מה שגילו צדיקים ז"ע דכל פעם שיהודי לומד תורה"ק זה בחי' של מתן תורה, שאבינו שבשמים נותן התורה תמיד, מלמד תורה לעמו ישראל לשון הווה, טוב לי תורת פיך, שבשעה שיהודי לומד, זה כביכול תורת פיך ממש, שאבינו שבשמים מוציא דברי תורה אלו מפיו ממש כביכול... וכמו במתן תורה היה שמחה נוראה, שישו ושמחו כמקבלי מתן נחליאל, כמו כן כל פעם שיהודי לומד, אבינו שבשמים משפיע לו השמחה של מתן תורה, שמחים ומאירים כנתינתן מסיני, הקב"ה יושב ושונה כנגדו.

...ושמחת בכל הטוב, ידועים דברי האוהה"ק שזה הולך על התורה"ק, שאם היינו יודעים עריבות ומתיקות התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה. דברי אוהה"ק ז"ע הם חלק מהתורה, ודבריו חיים וקיימים וכו' לעד ולעולמי עולמים, אף שבדאי בדורות קודמים היה יותר בהתגלות המושג הזה... אבל גם בדור של עקבתא דמשיחא דברי האוהה"ק ז"ע קיימים שאפשר להגיע לעריבות ומתיקות נורא בתורה"ק, באהבתה תשגה תמיד. ... ובאמת ב' האופנים שאמרנו להגיע על ידם לשמחה, להגביר הנשמה, ויגיעת התורה"ק, תלוי אחד בהשגה, שהתורה"ק מגביר מאד כח הנשמה, תורת חיים, נשמת חיים, טל תחיה...

נכנס יהודי לביהמ"ד, מתחיל ללמוד תורה"ק, ועי"ז מוריד השפע של שמחה לכל הבריאה, ויהודי ששוכב בבית חולים צוקלאפט מאד, מוגיע ע"י התורה"ק שלו, לחיות ושמחה.

... עוד אופן להגיע לשמחה, הוא לחשוב מחשבות בעניני שמחה של מצוה, שאבינו שבשמים ברא טבע שאם יהודי מרויח איזה רווח גדול, או מצא מציאה גדולה, זה מביא אותו לשמחה... והרגשות אלו באים בלי שום עבודה, רק זה טבע, שדברים אלו מביאים הרגשה של שמחה, (מה שקוראים היום סיפוק).

... ואם יהודי היה יודע מה הוא פועל בגשמיות וברוחניות, לו ולדורותיו, ולכל העולם, ע"י כל דבר קטן שהוא עושה, וכ"ש דבר גדול, ובפרט בדור שלנו, עקבתא דמשיחא, שיש כ"כ התגברות, יותר מבמצרים... אז לא היה שום בחירה כלל וכלל, כל משהו הוא אוצר גדול, שלל רב, וכמה שחושבים בזה, וחיים עם זה,

שמחה הוא דבר שבלב, וכמו כל ההרגשות שבלב, קשה מאד לעורר זה ע"י החלטה בלבד, 'איך גיי זיין בשמחה' אבל האמת גילו הצדיקים ז"ע, כי כל עניני עוה"ז אף אם תחילתם מתוק, סופם מר מאוד עפר מן האדמה... שמחה הוא דבר שבלב, וכמו כל ההרגשות שבלב, קשה מאד לעורר זה ע"י החלטה בלבד, 'איך גיי זיין בשמחה'... ובעזה"י נדבר עכשיו מג' אופנים שגילו לנו, ז"ע.

יהודי מורכב מגוף ונשמה, הגוף הוא עפר מן האדמה, והנשמה הוא נשמת חיים, חלק אלו ממעל ממש... וכל יהודי כמה שמגביר כח הנשמה, שהנשמה שלו יהיה העיקר, והגוף טפל, כך משיג יותר שמחה וחיות, ומעיקר פיתוי היצר הוא, כי מענייני גשמיות כל אחד בעניניו יכול להשיג שמחה ומנוחה [מה שקוראים היום "סיפוק"] אבל האמת גילו הצדיקים ז"ע, כי כל עניני

עוה"ז אף אם תחילתם מתוק, סופם מר מאד, עפר מן האדמה, משא"כ עניני הנשמה, אף אם התחלות קשות, אבל מכאן ואילך יערב לכם, השמחה, הנועם, האור, הטוב, המנוחה האמיתית... וכל עניני עוה"ז, ענינים הגשמיים הם בחינת חושך, תשת חושך ויהי לילה, זה עוה"ז הדומה ללילה, כל משהו שהגוף מתגבר יותר על הנשמה, נעשה יותר בחינה של לילה... וכמו שאמר אחד הצדיקים ז"ע, שאם מישהו רעב וממלא כל כיסיו מכל מיני מאכלים, מובן שלא יהיה שבע מזה...

...ויש בזה עוד ענין עמוק, [חוץ ממה שבעצם כל עניני גשמיות, ששורשם יסוד העפר, מביאים עצבות ועצלות], דכיון שעיקר היהודי הוא הנשמה, [אף אם אין מרגיש זה כ"כ], והנשמה וודאי אין מקבל שמחה, ותענוג, ומנוחה, מענינים גשמיים, לכך אין הענינים הגשמיים מביאים שמחה... וכמו שאמר אחד מהצדיקים ז"ע, שאם מישהו רעב וממלא כל כיסיו מכל מיני אוכלים, מובן שלא יהיה שבע מזה... ובמתן תורה שאז פסקה זוהמתו, והיה התגברות כח הנשמה, נפשי יצאה בדברו, שהנשמה יצאה מגלות הגוף, בכל דיבור ודיבור יצאה נשמתו, היה אז שמחה גדולה, שמחים ומאירים כנתינתן בסיני, שמחת עולם על ראשם, שמחה שמעולם על ראשם...

שאבינו שבשמים ברא מציאות הזה, שהתורה"ק מביא שמחה כל פעם שיהודי לומד תורה"ק, כל יהודי בכל מצב ובכל זמן, מביא לו התורה"ק שמחה כל פעם שיהודי לומד, אבינו שבשמים משפיע לו השמחה של מתן תורה, שמחים ומאירים כנתינתן מסיני, הקב"ה יושב ושונה כנגדו.

יום אחד, בהפתעה גמורה ובלי שאתכוונן לכך מבחינה נפשית, בא אלי נפתלי קיר ואמר לי בקול בוטח וחד משמע: "אני רוצה ללמוד אתך חברותא", כך, בלי בושה, בלי מתווכים ובלי גישושים מוקדמים

או להתבלט בתחומים השונים, שהרי הם ידעו את מצבו, אך כל זמן שלא היתה הפרעה מצידו, זרמו העניינים כסידרן ללא תלונות. יום אחד, בהפתעה גמורה ובלי שאתכוונן לכך מבחינה נפשית, בא אלי נפתלי קיר ואמר לי

לכל אחד יש איזה מעשה קטן שהוא עשה בימי חייו, והוא מאד מוקיר ומעריך את אותו מעשה. בדרך כלל זהו מעשה ששינה וגרם תהפוכות גדולות לאדם יחיד, או לרבים. זו תחושה טובה ונעימה, פעמים רבות שדמיון רב כרוך בה - והסיפור לא היה בדיוק כפי שהאדם חושב לעצמו, אבל זה דבר משני וחסר

חשיבות - העיקר היא ההרגשה הטובה והשכנוע הפנימי שעשיתי משהו למען העם, למען הכלל או למען הפרט.

גם לי יש סיפור מעניין על מעשה טוב שעשיתי בצעירותי, בזכותי, התחולל כל מה שבא בעקבות אותו מעשה. ובכן, מעשה שהיה כך היה:

סיפרתי לכם לא פעם כי למדתי בצעירותי בישיבה קטנה מצוינת בבני ברק. בכל אופן, אל הישיבה הקטנה שבה למדתי הגיעו תלמידים מצוינים מכל תלמודי התורה הטובים ביותר בבני ברק. ובשיעור א' - מיד עם כניסתי לישיבה, הבחנתי כי קבוצה טובה ומובחרת של תלמידים התכנסה כאן, לשלוש שנות לימוד פורה ופריחה רוחנית מפוארת.

כולם היו בחורים מצוינים - חוץ מאחד, שלא ידענו ואיננו יודעים עד היום כיצד הוא הצליח להתקבל לישיבה. וכך, הצטרף לו נפתלי קירש לשיעורנו המצויין כבחור מן המניין, למרות שברור היה שנפתלי אינו מתאים מבחינת רמתו הלימודית לישיבה שבה למדנו.

נפתלי קירש היה דל כשרונות ואולי אפילו נטול כשרונות כלל, ומשום כך, בתוך זמן קצר למדי, החלו כמה מבני הישיבה לכוונתו בשם נפתלי קיר - דהיינו, קולט ומבין כמו קיר. נפתלי לא נפגע, כי הוא לא תפס את העוקץ שבשם הכינוי. הרעיון הוא די עמוק ומורכב עבורו, והוא היה משוכנע כי מדובר בקיצור שמו גרידא.

נפתלי קיר היה בעל רצון עז ועקשנות תמוהה, שתמד נראתה לנו חלק מבעייתו הכללית. הוא היה נכנס בזמן ל"סדר" בישיבה

ומתנדנד ליד הגמרא כשעיניו בוהות, לפעמים באותיות הקטנות, ולפעמים בחלל האויר ובמה שקורה מסביב - אבל תמיד מתנדנד, תמיד במצב של תנועה, עם יד שמגרדת בזיפי זקנו בתחושה של כאילו הוא חושב על משהו "עמוק מאד".

נפתלי קיר היה חברותי אמד והיה מעורב בין התלמידים בשיחה בין הסדרים, ובחדר האוכל, החברים נהנו מהגיוון המעניין שהוא יצק לתוך חיי הגשרה בישיבה.

צוות הישיבה לא דרש מעולם מנפתלי לעמוד במבחנים החודשיים

בקול בוטח וחד משמע: "אני רוצה ללמוד אתך חברותא", כך, בלי בושה, בלי מתווכים ובלי גישושים מוקדמים.

לרגע, נדהמתי והחרשתי, אולם מיד התאוששתי תוך כדי שאני חושב לעצמי: "מה, הוא שפוי? הוא לא מבין שאין לו סיכוי? אני אלמד איתו חברותא? הרי אני בין הבחורים הטובים בשיעור! והוא, הוא, הוא... נפתלי קיר!!!!!!?"

בקושי רב הצלחתי לסנן במבוכה ובגמגום: "אה, אם, אני, כן, אה, לא, אה, בעצם כבר קבעתי חברותא לזמן הבא, ו ו , אה, אני כבר מסודר, כן אני כבר מסודר. נפתלי לא התייאש וחזר על מבוקשו כמעט בתחנונים: "אני רוצה ללמוד איתך חברותא!!! אני חייב שמישהו יסביר לי טוב את הגמרא ונראה לי שאתה יכול לעשות זאת".

אם בתחילה חשבתי כי הדחייה המנומסת תסיים את האירוע, הרי שמהרה נוכחתי להבין כי העניין אינו כה פשוט והדברים בוררים ומוחלטים, עכ"פ מצידו, והוא, משוכנע שכך יהי. למען האמת, בלבי פנימה ניצת גם איזה ניצוץ של רגש יהודי שאינו מסוגל לסרב להפצרות אחיו.

"נפתלי, אני כבר מסודר - כפי שאמרתי לך, אולם אם אתה מעוניין, אני מסכים להשאר כל יום אחר סיום "סדר שלישי" בשעה 9:15 וללמוד איתך חברותא באופן קבוע עש השעה 10:00 - עניתי בקול רפה - .

"ברור שאני מסכים מה השאלה" - פרץ נפתלי בשמחה והעניין נסגר ונחתם עוד באותה פגישה, לשביעות רצונו המוחלטת של נפתלי - ולתדהמתי מההקרבה העצמית שלי להשאר בכל יום שלוש רבעי שעה נוספים על חשבון הנסיעה לביתי. ובשביל מה. ללמוד עם נפתלי... "קיר", ממש "קיר", לא מבין כלום, כלום, כי אם תסביר לקיר, הוא יבין מהר יותר מנפתלי. ואכן, למדתי חברותא עם הקיר במשך כל זמן חורף, במסירות נפש ממש, כשאני יושב ומסביר לו שוב ושוב ושוב, והוא מהנהן בראשו לאות הבנה. וכך אני מסביר לו "רב אומר חייב, ושמואל

ואכן, למדתי חברותא עם הקיר במשך כל זמן חורף, במסירות נפש ממש, כשאני יושב ומסביר לו שוב ושוב ושוב, והוא מהנהן בראשו לאות הבנה

אשר שאלת

לתקן אותה יש צורך להפסיק את פעולת החשמל של המטוס באופן מלא כדי שלא ייווצר קצר חשמלי.

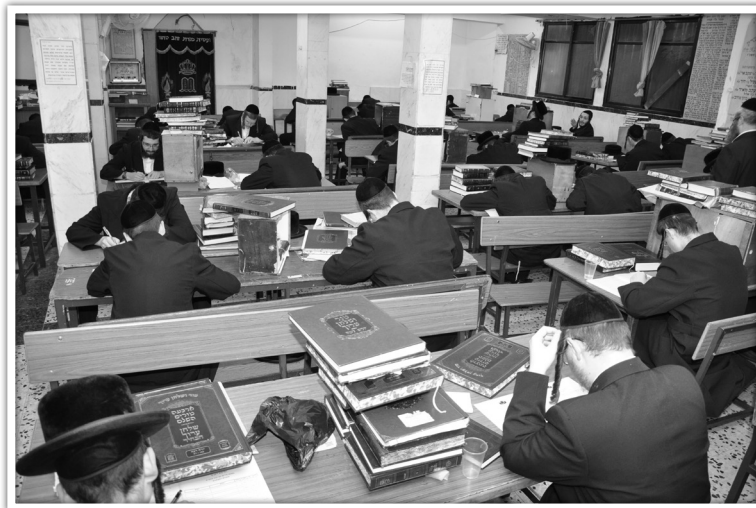
האם יעלה על הדעת להפסיק את החשמל במטוס? הלא הוא החשמל שמניע גם את ההצתה של המנועים, ואם יכבו אותו, יפסיקו המנועים לפעול והמטוס יצלול לתוך הים!!!!

בוודאי יחכה הטייס לנחיתה בשדה התעופה ולסיום הטיסה, ואז יבצע את פעולת התיקון.

אם אתה עוסק בתיקון מנועה קטנה באמצע היום, באמצע הטיסה למעלה, באמצע עבודת ד' היומית שלך, הרי שאתה מכבה את החשמל שנותן לך אנרגיה להמשך העלייה!!!! וכיבוי החשמל מכבה את המנועים שלך!!! וכשאת מנוע, צוללים ומתרסקים.

עכשיו נפנה לעשה טוב.

החלק של העשה טוב הינו כלל גדול וחזק שעליך לדעת, להכיר ולהפנים בדרכך בעבודת ד'.

המוח האנושי שלנו, בונה לנו 'יחידות זמן' מוגדרות, כפי שאנחנו מנווטים ומכוונים אותו. יש שעבורם יחידת הזמן היא - חודש, יש אחרים - שבוע, ויש אחרים - יום בודד. כשמשוהו לא מסתדר לנו בעבודת ד', שים לב שיש בחורים שיגדירו זאת 'הרס לי את השבוע'. יש שיאמרו 'הרס לי את היום' ויש ח"ו שיגידו 'הרס לי את ה'זמן' רח"ל.

מרן ה'אמרי חיים' מויזניץ זיע"א, היה מפרש את הפסוק "צא והלחם בעמלק מחר" (בשלח י"ז) שיש עמלק כזה שנקרא 'מחר', יש יצר הרע כזה שנקרא 'מחר', שאומר האדם לעצמו, היום כבר לא הלך טוב, ממחר אתחיל מחדש זה עמלק! זה יצר הרע! למה ממחר? מה יש ממחר? מדוע לא עכשיו? מייד! עלינו להלחם בעמלק הזה שנקרא 'מחר' - ביאר האמרי חיים.

ואבוי למישהו שיאמר על תקלה כלשהי שהשבוע הזה כבר לא הלך טוב, אתחיל מהשבוע הבא. מה פתאום? למה?

אני בחור צעיר, מנסה מאוד ועושה השתדלות רבה להתעלות בתו"ש. אבל בכל פעם שיש לי נפילה ואפילו קטנה כמו דיבור באמצע ה'סדר', אני מוטרד מכך לאורך כל היום והדבר מחליש לי את החשקת לימוד והעליה לאותו יום בגלל הכישלון. מה העצה לכך?

אלהאליה ק.

תשובה:

ברצוני לחלק את תשובתי לשלושה חלקים.

החלק הראשון יהיה 'סור מרע', החלק השני יהיה 'עשה טוב', והחלק השלישי יהיה עצה הגונה ומיוחדת שהיא מעלת המעלות הגדולה מכולן, שאליה אני משוכנע בוודאי שתגיע במהרה.

אך שים לב, סדר הדברים, על פי מה שלימדונו וחידשו גדולי החסידות ותלמידי הבעש"ט, הוא שיש להקדים את העשה טוב לפני הסור מרע.

אתה בוודאי הנך יודע ומכיר את הווארט הידוע המובא בספה"ק על התפילה 'והסר שטן מלפנינו ומאחרינו' מילא לפנינו - לפני שאדם חוטא, הרי שהאדם מבקש שיסור ממנו השטן ולא יסית אותו לדבר עבירה, אולם מאחרינו, אחרי החטא, מה היא התפילה להסרת השטן, וביארו, שיש לשטן שהוא היצה"ר 2 מטרות, האחת - להחטיא את האדם, אבל גדולה מכך היא מטרתו, אחרי שחטא האדם, להכניסו לעצבות ולמרה שחורה. כי האסון הגדול יותר מהחטא היא העצבות והמרה שחורה שיש לאדם אחרי שחטא - כך על פי גדולי החסידות. עצבות, חוסר שמחה, לאכול את עצמך ולהתייטר, זה הוא מתכון בטוח של היצר הרע להסיט אותך לגמרי מדרך העליה הרוחנית. מתכון בטוח לכישלון ברור.

וכי זו המטרה?

וככל שתעמיק בדבר ותשנן לעצמך אותו, הרי שתבין היטב כי כשלוך חד פעמי, הוא כשלוך שיש לתקנו כמובן ויש לעשות הכל על מנת שלא נשוב שוב וניכשל בו וזו עבודת האדם. אבל לחיות בתחושה רעה - תוך כדי העבודה, תוך כדי המשך העליה - על הכישלון, זו התרסקות!

יש זמן לחשבון הנפש, בסוף היום, לאחר שתעלה על יצועך, בקריאת שמע שעל המיטה או לפני כן, כשאתה מסכם לעצמך את היום ואת מה שעבר עליך במהלכו, הרי שמותר ואף חובה לזכור כי היה כשלוך בנקודה מסוימת ויש לגבש דרכים כדי שלא ישוב. אולם תוך כדי העבודה, אין בשום פנים ואופן לעסוק בחשבונות, אין זמן, אין אפשרות, אסור לעשות חשבונות ולעסוק בהרטה או להיכנס לעצבות ומרה שחורה.

הדבר דומה למטוס גדול שטס בשמים ותוך כדי הטיסה שם לב הטייס שקיימת בעיה בנורת חשמל אחת מעל לראשו של אחד הנוסעים. אולם כדי

אשר שאלת

« המשך מעמוד קודם »

אוויר, לאכול משהו, להתבטל מלימוד, ח"ו לעשות משהו גרוע יותר. מדוע? האדם מחפש לעצמו מקום מפלט לעשות משהו שהוא אוהב, דבר שלא מעיק עליו, הוא מחפש לברוח למקום שנוח לו, הוא משתחרר כביכול מעצמו, מהעולם, ונותן לליבו לעשות כל מה שהוא חפץ, נותן חופש לליבו לבחור את מה שנוח לו.

העבודה הגדולה של האדם היא, לגרום למצב שליבו רוצה תורה, טוב לו בתורה, שמח לו בתורה, זה גורם לו שמחה ועושה לו טוב, זה לא מעיק, זה ח"ו לא עונש ולא עול. זה נעים זה מביא שמחה. תחשוב לעצמך מצב, שמרוב תסכול על משהו שלא הלך כמו צריך, תתן חופש לליבך לעשות מה שהוא רוצה, והוא רוצה תורה! אוי, כמה זה טוב, ללמוד, להשתקע בגמרא, בחומש, בתפילה, בענין רוחני כלשהו שמביא לך שמחה.

מה יאמר על כך היצר הרע? הרי שנגמר לו טענותיו ונסתתמו לגמרי. כי מצב רוח רע, או עצבות ח"ו תביא אותך מייד לעשות מה שליבך חפץ, והוא חפץ בתורה.

זו דרגה נפלאה, מכל הבחינות, אני משוכנע שבעבודה נכונה וממוקדת אתה יכול להגיע לכך, כל אחד יכול.

המסקנה היא פשוטה, עליך לחלק את יחידות הזמן שלך בצורה אחרת. אין היום ומחר, יש עכשיו והדקה הבאה. עכשיו לא הלך טוב? זהו, נגמר. מהדקה הבאה מתחילים שוב. לא מחר, לא שבוע הבא, לא יחידות זמן ארוכות שהם בזבוז זמן, אלא מייד. כל דקה זה חיים שלמים, כל רגע זה עולם, כל שעה יכולה להועיל להתקדמות שלנו קדימה במטרות החשובות והחשובות שיש עלינו לעשות. כאשר תציב לעצמך את יחידות הזמן הקצרות תראה איך כל רגע ודקה, הינם עולמות שלמים של עבודת ד' והסיפור הזה של 'הרס את היום', נעלם כלא היה.

ועכשיו נגיע לחלק האחרון והחשוב, זה קצת עמוק, קצת מורכב יותר, זו עבודה עצמית אמיתית אבל זה הוא הפתרון המושלם והמוחלט לשאלה שאותה שאלת. אולי זה לא יקרה מחר בבוקר, אבל זו צריכה להיות השאיפה שלך.

כשהדברים אינם 'הולכים' כמו שאנחנו רוצים 'סאיז גייט נישט', אנחנו מחפשים לברוח למקום כלשהוא. והשאלה הגדולה היא, לאן בורחים. ברוב המקרים לצערינו הרב, כשאדם כועס על עצמו, הוא עוזב בכעס והולך, לאן? למטבח להכין קפה, החוצה לשאוף

מוקד הישיבה לשירותך 1-800-20-18-18 או בטל': 073-7078388 שולחה 2

ולא משנה באיזה תחום, צריך לעשות זאת בהדרגתיות ובעקביות, רק לפעמים קורה שאנשים מקבלים על עצמם דברים שהם לא באמת יכולים לעמוד בהם, ומה שצריך לעשות זה, לבדוק טוב טוב את ההחלטה האם היא ישימה, ולבנות תכנית עבודה ברורה יום יומית מה אני עושה כל יום ואיך, וכמו ששמעתי אומרים משמו של המשגיח דישיבת פוניב'ז מרן הגה"צ ר' אליהו אליעזר דסלר זצ"ל בעל ה'מכתב מאלהיו', שכשבחור מקבל על עצמו קבלה צריך לחלקה לשתיים, ושוב לחלק לשתיים, ורק מה שנשאר יקבל על עצמו, ובעזרה שית"ת יצליח לעמוד בזה, והן הן הדברים שאמרנו.

החלק השני הוא נקודת הזמן שבו אתה מקבל על עצמך קבלה מסויימת. כמו שתיארת בשאלתך כל תחילת זמן אתה מחליט ללמוד ברציפות במשך כל סדרי הישיבה וכו' וכו', תחילת הזמן בישיבה הוא זמן שכל בחור ובחור מקבל על עצמו להשתפר בכל הליכותיו, אלו הימים שמוגדרים בספר הישר לר"ת 'ימי אהבה', כלומר ימים של אהבה לעבודת השי"ת ולמצוותיו, ולכן בחור שמקבל על עצמו קבלה בימים אלו, צריך לקחת בחשבון גם ימים אפורים של אמצע הזמן שר"ת קורא להם 'ימי שגאה', כלומר שהקבלה תהיה ישימה גם בימים שבהם לא הכל הולך כמו שרוצים, ואפשר לעשות אותם בכל מיני דרכים, כמו להגדיר את הקבלה בזמן מסויים ביום שאז תעשה את מה שקיבלת על עצמך, או תקופה מסוימת של חודש למשל, ואז לבחון את עצמך האם אפשר להוסיף על מה שקיבלת, וכהנה רבות. ואת העיקר אל תשכח את מה ששנו רבותינו ז"ל 'עקשן יצליח'.

תקותי איתנה שהדברים הנ"ל יהיו לך לעזר לעלות ולהתעלות בהתמדת התורה ובהבנתה כשאיפתך הטהורה.

שלום רב

אני בחור בשיעור ב' בישיבה קטנה, וכל זמן חדש בישיבה אני מקבל על עצמי להתמיד בלימוד, להקשיב לשיעורים, וללמוד בכל סדרי הישיבה ברציפות, בקיצור לעשות שטייגן כמו שצריך, ואני מצליח לעמוד בזה בדרך כלל שבועיים שלוש ונופל, נפשי בשאלתי מה ואיך יש לעשות כדי שהחלטות שאני מקבל על עצמי יחזיקו זמן ממושך יותר ???

הרוליק

שלום לך שרוליק

אני בחור בשיעור ב' בישיבה קטנה, וכל זמן חדש בישיבה אני מקבל על עצמי להתמיד בלימוד, להקשיב לשיעורים, וללמוד בכל סדרי הישיבה ברציפות, בקיצור לעשות שטייגן כמו שצריך, ואני מצליח לעמוד בזה בדרך כלל שבועיים שלוש ונופל, נפשי בשאלתי מה ואיך יש לעשות כדי שהחלטות שאני מקבל על עצמי יחזיקו זמן ממושך יותר ???

אני מניח שהרבה בחורים בגילך מתחבטים בשאלה זו, ואענה תשובה כללית בתקווה שלפחות חלק מהדברים יהיו לך לעזר בס"ד. בראשונה עלינו להבין את שורש הבעיה, למה באמת אנשים נופלים בהחלטות וקבלות שהם מקבלים על עצמם, הרי ברור שבן אדם שמקבל על עצמו קבלה מסוימת ולאחר זמן מה נופל, אין הדבר תלוי בחוסר רצינות מצידו, אלא בחוסר הבנה וידע, בדרכים ובכלים איך לעשות אותם בצורה נכונה כדי שיחזיק מעמד לטווח ארוך. וכדי להבין זאת נחלק את התשובה לשני חלקים: האחד היא עצם הקבלה, והשני היא נקודת הזמן שבו אתה מקבל זאת על עצמך. ואסביר את עצמי, כל בן אדם שרוצה לעשות שינוי בחייו,

יציא אליך באמצע ה"סדר" - ענה הלה - "מה? מה אתה מדבר? תגיד לו את שמי ותראה שאיך הוא קופץ החוצה, הייתי חברותא שלו" - "אין לך סיכוי" - טען והמשיך "נפתלי הוא ה"מתמיד" של הישיבה הוא אינו מדבר מילה של חולין באמצע ה"סדר" ואין כל סיכוי שזה יקרה כעת".

הבלעתי איכשהו חיוך נסתר והוא המשיך - "הו הו הוא בין הבחורים הטובים בישיבה, ובחורים רבים באים לדבר עמו בלימוד במהלך ה"סדר", גם שואלים אותו על השיעורים של ראש הישיבה כיון שהוא שולט בהם היטב, הוא אמנם לא הכישרון הגדול ביותר, אבל בהחלט יש לו מעמד מכובד בשל התמדתו ושקידתו - ענה חבירו של אחי.

לא האמנתי למשמע אזני, והחטפתי מבט לתוך היכל הישיבה. אכן, ראיתי את נפתלי קיר יושב בספסל השני משמאל ולידו ניצבים שני בחורים המתוכחים בלהט רב על סוגה בגמרא.

ניצבתי דומם בהלם מוחלט ובתדהמה, והבטתי ממושכות בתמונה שמעולם לא האמנתי שאראה, באותם רגעים הייתה לי תחושה בלתי רגילה של חלק ביצירת תמונה זו, הרגשתי שותפות אמיתית עם הקב"ה ועם נפתלי קיר בבניית עולם אישי מופלא של בחור ישיבה, אוי, זה נפלא לראות הדברים זה נפלא להרגיש. מי היה מאמין.

כן, זה הוא המעשה שאני נושא עימי בליבי לכל מקום, הוא נחרת בתוכי ואינו מרפה ממני אני משוכנע שיש לי חלק בהצלחתו ובלומודו של נפתלי. אם כי אין ספק שכל זכותי בעניין זה היא בשיתוף, העוצמה האדירה של נפתלי, העוצמה של בחור ישיבה להחליט לעשות, ולהצליח, העוצמה של לא להתייאש, העוצמה של לא להכנע אפילו לכישרון חלש שנתן לך הקב"ה.

כי בתורה יש הכל, הכל, ממש הכל, גם "מפתחות לראשים קשים" יש בתורה, וגם כוחות בלתי הגיוניים להתמדה יש בתורה, הכל, הכל יש בתורה, גם עוצמה לומר ולבקש את החברותא הנכון, את חוסר הבושה כאשר צריכים זאת, הכל יש בה בתורה הקדושה, כמה שזה נפלא כמה שזה מדהים... אשרינו מה טוב חלקינו...

אומר פטור... "הבנת נפתלי"...? כן כן אני מבין... טוב, אז בוא נחזור רב אומר פ-ט-ו-ר-עונה נפתלי - "לא לא, נפתלי, רב אומר חייב ושמואל אומר פטור... הבה נחזור, מה שמואל אומר? חייב" - עונה נפתלי בקול בוטח - ואני חושב לעצמי שעוד רגע אחד קורה לי משהו נורא כי באמת באמת אני מאד עייף בשעה מאוחרת זו אחרי יום לימודים אחרון ומתיש וממש אין לי כח לזה.

אני כותב לנפתלי על דף נייר באותיות מאירות גדולות ומודגשות: "רב אומר חייב, שמואל אומר פטור". אב נפתלי הוא "קיר" וזה ממש לא הולך בכלל, והוא תמיד הופך את השיטה הנכונה.

זה היה קשה, קשה מאד, אבל אמרתי בכל יום לעצמי: "זו מצוה, מצוה גדולה, אני משוכנע שזו מצוה, אני בטוח שהקב"ה אוהב את המעשה הזה, ברור לי ברור לגמרי שיש לקב"ה נחת רוח עצומה מחברותא זו, בכל ערב, בתשישות בעייפות - ובחוסר תוצאות בטוח". סיפרתי גם להורי על החברותא המיוחדת לאור האיחורים שלי בהגעה לבית בערב גם הם חיזקו את רוחי והסכימו שאכן מדובר במצוה של ממש. גם נפתלי תמיד הודה לי על כך שאני עוזר לו ללמוד ולהבין.

כעבור ארבע שנים...

למדתי בישיבה גדולה ושני שיעורים מעלי למד אחי הגדול ממני, כחודש לפני חתונת אחי, באחד מימי סוף הזמן, התלויתי אליו ליום תפילה בירושלים בכותל המערבי, ובשעות שלאחר מכן סיירנו בכמה ישיבות בירושלים כדי לחלק לבחורים שהכיר מתקופות שונות את ההזמנות לחתונתו כשהגענו לאחת הישיבות בירושלים, ביקש אחי לקרוא לחברו הישיבה הקטנה שלמד באותה ישיבה, כאשר הוא יצא וראה אותי עם אחי, הפטיר כלאחר יד ואמר: "אתה יודע שלומד כאן בישיבה גם בחור מהשיעור שלך בישיבה הקטנה..."

"ומי זה?" שאלתי אותו - "נפתלי קירש" - ענה, והמשיך בשיחה עם אחי. באותו רגע נדלק בי ניצוץ של התלהבות וסקנות כי זה שנתיים ויותר שלא ראיתי את נפתלי ומענין לדעת מה שלומו. "קרא רגע לנפתלי" - ביקשתי את חברו של אחי, "אח, הוא לא

המוקד החדש ליעוץ להצלחה ו'גישמעק' בלימוד התורה הקדושה

1800-20-18-17

הקו החדש!

★ בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב | שיחת חינם ★

אז השפעתו נורא נוראות, משמח את הבריות, כמוצא שלל רב, עושה שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה.

והאמת שכל יהודי יש לו כוחות נוראים ונפלאים שאין לנו השגה, אוצר גדול, עשיר גדול, איזה עשיר השמח בחלקו, בחלק אלו-ה מומעל שיש לו

וכן הענין שאמרנו, שכשיהודי יודע שיש ענינים שרק הוא יכול לסדר, זה מביא שמחה.. וכמה שיהודי חוזר לעצמו, השליחות הנורא שיש לו בכל יום, שרק הוא יכול לעשות, זה להוסיף שמחה. והאמת שכל יהודי יש לו כוחות נוראים ונפלאים שאין לנו השגה, אוצר גדול, עשיר גדול, איזה עשיר השמח בחלקו, בחלק אלו-ה ממעל שיש לו ויכול להגיע לדברים נוראים בכל עניני עבודת ה', ואין תלוי בכשרונות כלל, אלא למעלה מהטבע ממש, ר' שאול בראך זי"ע מביא שרבו המהר"ם שיק זי"ע היה לו כשרונות חלשים מאד, כידוע, וע"י רצון ויגיעה, הגיע למצב נורא בכל הענינים.

(שיחות התחזקות שנאמר בביהמ"ד נחלת יעקב, עמ' רי"ב)

יכול להוסיף שמחה.

... ואי' במשנה שהלומד תורה"ק משמח את המקום משמח את הבריות, והיינו שע"י לימוד התורה"ק מוריד השפעה נוראה של שמחה לכל העולמות, וגם לעולם הזה, בעולם יש כ"כ הרבה יהודים אומללים, עם כל מיני צרות, וזה מצוה נוראה לשמחם, להחיות רוח שפלים, ולהחיות לב נדכאים. נכנס יהודי לביהמ"ד, מתחיל ללמוד תורה"ק, ועי"ז מוריד השפעה של שמחה לכל הבריא, ויהודי ששוכב בית החולים צקלאפט מאד, מגיע ע"י התורה שלו, לחיות ושמחה, ולא הוא בלבד, רק כמה יהודים. ידיעה כזה יכול להביא שמחה ליהודי, ע"י כל מה שעושה, משפיע ליהודי, משפיע לדורות שלו, השפעות טובות, גשמיות, רוחניות, בריאות, חיים, פרנסה, ילדים טובים, שמחה, תשובה, התקרבות, וכל מיני השפעות, בפעם אחד הוא מחזיר בעלי תשובה, ומרפא חולים, ופודה שבויים, ונותן צדקה, וכ"ש כשיש נסיון קצת קשה, והוא מתגבר, כל אחד בענינים שלו,

אחריות חינוכית מתוך ערבות ההדדית

משולחן העורך

לא יקפידו על קראית שמע בזמנה, דרך משל. האם בחור שכן מקפיד על כך, ירגיש נורא כל כך אם הוא יחמיץ פעם ופעמיים את קראית שמע בזמנה חס ושלום? סביר להניח שהוא יהיה פחות מודאג מכך אם כל חבריו אינם נזהרים בקיום מצווה זו מלכתחילה. המשמעות של דברינו אלה היא שלמעשים שלנו יש השפעה חינוכית גם מעשיהם של חברינו, לטוב וגם חלילה וחלילה למוטב. אם אנחנו נקפיד שלא לדבר דברים בטלים מתחילת הסדר ועד סופו, חזקה עלינו שנצליח להשפיע גם על אחרים שילמדו מאיתנו, וכן להיפך.

כשיהודי קם בבוקר ומתחיל את סדר היום שלו, עליו לזכור שמוטלת על כתפיו אחריות חינוכית. המעשים שלו משפיעים לא רק על עצמו, אלא גם על כל הסובבים אותו. חלקם מושפעים ממנו מאוד, וחלקם מושפעים ממנו במידה פחותה יותר, אך בסופו של דבר מצווה גוררת מצווה לא רק של מי שקיים את המצווה הראשונה, היא גוררת מצווה גם בקרב הסובבים אותו.

מי שירגיל את עצמו להיזהר בכך, ולהיות גורם שמשפיע על סובביו לדרך טובה ורוחנית יותר, יזכה להיכלל גם בכלל "מצדיקי הרבים", שעליהם מר הכתוב שהם "ככוכבים לעולם ועד". ומי שחלילה משפיע על סובביו לרעה... ואידך זיל גמור.

יה"ר שנזכה להשפיע על עצמנו ועל הסובבים אותנו רק השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות

שלכם בידידות
יעקב א. לוסטיגמן

תני חזקיה: "שה פזורה ישראל", נמשלו ישראל לשה: מה שה היה לוקה על ראשו, או באחד מאבריו, וכל אבריו מרגישין, כך הן ישראל, אחד מהן חוטא וכולן מרגישין.
"האיש אחד יחטא". תני רשב"י: משל לבני אדם, שהיו יושבין בספינה נטל אחד מהן מקדח והתחיל קודח תחתיו. אמרו לו חבריו: מה אתה יושב ועושה?! אמר להם: מה אכפת לכם לא תחתי אני קודח?! אמרו לו: שהמים עולין ומציפין עלינו את הספינה.

...

הערבות הדדית, גוונים רבים יש לה. נוהגת היא בין חברים, במיוחד בשני הבחורות, כשמעשיהם של בודדים מתוך הישיבה, יכולים להשפיע על הישיבה כולה, ולגרום נזקים קשים ליתר החברים. נוהגת היא בין שכנים בבניין או בשכונה, ונוהגת היא גם בין כל יהודי ויהודי, לכל חלקי עם ישראל, כפי שמשלו חז"ל במדרש רבה על פרשת ויקרא שהבאנו בפתיחת המאמר.

אך הפעם, ברשותכם, נתמקד בסוג ערבות שונה. לא בערבות גשמית, וגם לא בערבות רוחנית מהסוג שכולנו יודעים ומכירים היטב, כשכל מעשיו של אדם משפיעים על העולם כולו ועלולים להטותו מכף זכות לכף חובה חלילה.

הפעם נדבר על אחריות חינוכית, שגם היא אחד מענפיה הרבים של 'כל ישראל ערבים זה לזה'.

בואו נדמיין מצב שבו רוב מוחלט מבין בחורי הישיבה, נזהרים בכל כוחם שלא לדבר ולא לשמוע לשון הרע. האם יתר בחורי הישיבה, שמלכתחילה לא הקפידו על כך, ירגישו בנוח לילך רכיל ולעסוק בלשון הרע?

בוודאי שלא.

מנגד, נתאר מצב שבו חלילה וחלילה רוב רובם של בחורי הישיבה

<< המשך מעמוד 9 | הדרך לג'שמאק' בלימוד!

ירא את אביו על קושי רב. תנסה להבין מה הוקשה לרש"י שהיה צריך לפרש דברים פשוטים, מה היה אפשר לפרש כאן לולי הפירוש הפשוט, וכך, בכל העת תנסה פשוט להבין בעצמך, לנסות לפרש, ליישב את ההדורים, להבין.

ותופעת מאוד לגלות כמה פעמים אתה צדקת, וכמה פעמים ניתחת נכון את הדברים, והסברות שלך קולעות לסברות ראשונים ואחרונים. גם אם הרבה פעמים לא תכוון לאמת, אבל אז יוצב בפניך אתגר נוסף, לחשוב למה באמת זה לא כמו שאתה חשבת, ואז תנסה לדייק, ותבין, והשמחה תהיה עצומה.

אם תעשה כן תרוויח פעמיים: קודם כל סיפוק. שמחה פשוטה לראות שכיוונת, שהבנת, שגם במרחק עשרות דורות - היטבת לקלוט לדעת הראשונים כמלאכים, ותצצה להמשיך בכיוון הזה, ולשקוע עוד יותר בתמונה הנפלאה ורוויית השמחה הזו.

ורווח נוסף עצום שיהיה לך מזה, הוא שתקבל "שכל של גמרא". לאט לאט תגלה שהראש שלך מתחיל לעבוד ולחשב ולנתח את הדברים, כן, גם בחייך הגשמיים, לפי צורת הגמרא. אתה תסתכל על דברים בראיה בהירה של תורה, תבין אותם לפי ישירות הסברא הבריאה. כי נכנסת לתמונה, והפכת חלק ממנה.

זוהי שיטה נפלאה שתחבר אותך בעבותות אהבה, ותעניק לך את הג'שמאק' המיוחל - לתורתנו -

ותופעת מאוד לגלות כמה פעמים אתה צדקת, וכמה פעמים ניתחת נכון את הדברים, והסברות שלך קולעות לסברות ראשונים ואחרונים. גם אם הרבה פעמים לא תכוון לאמת, אבל אז יוצב בפניך אתגר נוסף, לחשוב למה באמת זה לא כמו שאתה חשבת, ואז תנסה לדייק, ותבין, והשמחה תהיה עצומה.

אם תעשה כן תרוויח פעמיים: קודם כל סיפוק. שמחה פשוטה לראות שכיוונת, שהבנת, שגם במרחק עשרות דורות - היטבת לקלוט לדעת הראשונים כמלאכים, ותצצה להמשיך בכיוון הזה, ולשקוע עוד יותר בתמונה הנפלאה ורוויית השמחה הזו.

ורווח נוסף עצום שיהיה לך מזה, הוא שתקבל "שכל של גמרא". לאט לאט תגלה שהראש שלך מתחיל לעבוד ולחשב ולנתח את הדברים, כן, גם בחייך הגשמיים, לפי צורת הגמרא. אתה תסתכל על דברים בראיה בהירה של תורה, תבין אותם לפי ישירות הסברא הבריאה. כי נכנסת לתמונה, והפכת חלק ממנה.

זוהי שיטה נפלאה שתחבר אותך בעבותות אהבה, ותעניק לך את הג'שמאק' המיוחל - לתורתנו -

צריך עיון

מפורסמת שיטת הבה"ג (הובאה בטור או"ח סי' תפ"ט) שאם שכח לספור ספירת העומר פעם אחת שוב אינו סופר. בפשטות הסבר שיטת הבה"ג הוא, משום דס"ל להבה"ג שכל ימי הספירה מצווה אחת הם, ולכן אם שכח יום אחד כבר אין לו את קיום המצווה. וצ"ע דא"כ מ"ט מברכים על כל יום ויום בפנ"ע היה צריך להיות שיברכו ברכה אחת לכל הימים

תשובות והערות יש לשלוח לפקס שמספרו: 077-555-8983 | יש לציין בכתב ברור את שם השולח, כתובת ומספר טלפון.

תשובות לגיליון שעבר

איתא בגמרא שבת קי"ח: אמר רב חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המשמר שבת כהלכתו אפילו עובד ע"ז כדור אנוש מוחלין לו שנאמר. (ישעיה נב ב) אשר י אנוש יעשה זאת וגו' שמר שבת מחללו אל תקרי מחללו אלא מוחל לו וצ"ע דהיכי מיירי אי בשכבר עשה תשובה א"כ ת"ל תשובה ומה שייטא לשמירת שבת ואי לא שב בתשובה א"כ מה מועיל לו שמירת שבת.

הבה"ח שמעון מרמורשטיין, דוד מימון יצחק פינקל, משה דוד לוצקין, חיים ק, ישראל שיינברגר, שלמה שטרית שריה בנימין, איתי סוקר, בנימין איטח, מאיר ימין, יעקב הרמן, נחמן וייץ. כתבו ליישב דע"ז היא מחייבי מיתות ב"ד דהכלל הוא שתשובה מכפרת להם רק בצירוף ייסורים וכדאיתא בגמ' יומא פ"ו. "עבר על כריתות ומיתות בית דין ועשה תשובה תשובה ויה"כ תולין ויסורין ממרקין שנאמר {תהילים פט-לג} ופקדתי בשבת פשעים ובנגעים עונם" וכפלי זה נאמר דאם שומר שבת כהלכתה תשובה מכפרת לו בלא ייסורים, והביאו שכ"כ בט"ז אוהרמ"ב. יעו"ש.

הבה"ח חיים ק, יחיאל דומב, דוד מימון ישראל סיימון, משה כץ, אברהם כהן, א.נ. שמעון שטינבוץ, אהרון גרופינקל, חיים ברנד, ישראל מאיר קרמר, משה חיים בלוי, שמואל וינוגרד ועוד כתבו לפרש דאין הכוונה דע"י שמירת שבת מתכפר עוונות בלא תשובה אלא דמכיוון שהשבת היא עדות על בריאת העולם א"כ ע"י ששמור שבת הוא מתעורר לאמונה בהקב"ה וע"י זה הוא ישוב בתשובה שלמה ויתכפר לו עוונות הב"ח דוד מימון

ועוד הביאו שכן כתב ב"אהבת איתן" ואמנם ק"ק מל' הגהמ' דמשמע דשמירת השבת היא מכפרת לו.

כע"ז הביא הבה"ח ש.ז.ב. משה נוימן ועוד, מהש"ך שע"י שמירת שבת והתחזקותו באמונה יחזור מטעותו שעבד ע"ז, הבחה"ח מרדכי אבא שאול כתב בדומה שרק אם עבד ע"ז בטעות נמחל לו ע"י שמירת שבת שע"י ששומר שבת הוא מוכיח שהוא מאמין ומה שעבד ע"ז היה רק בטעות

הבה"ח אליעזר הורביץ, יעקב ברילמן, ראובן לוי, יהודה עמנואל, מאיר קניג, אברהם מינצר כתבו ליישב שאם הוא שומר שבת א"כ הוא מוכיח על עצמו שהוא מאמין באמונה שלמה בקב"ה וכל העבודה זרה שלו הוא רק שעושה כן מחמת ייצרו והרי מומר לתאבון וא"כ זה כבר תחילת התשובה, וגם זה קצת צ"ע דבגמ' משמע שעוונות נמחל לגמרי.

הבחה"ח עקיבא קראוס חיים הופמן אליהו סבג, עזרי אשר, כתבו דשמירת שבת הוא חלק ממעשה התשובה שלו, והיינו שכאשר שב בתשובה היר הוא צריך לעשות תשובת המשקל ושמירת שבת זהו תשובת המשקל לעבודה זרה וזוה מתכפר לו החטא

כמו"כ נשלחו תשובות רבות נוספות למערכת, אנו מתנצלים בפני אלו שתשובותיהם לא הספיקו להיכנס לגיליון זה ואי"ה עוד חזון למועד לפרסמם...

כמו"כ במקרה ומתקבלות תשובות אחרי המועד השולחים נכנסים להגרלה הבאה.

בהגרלה על שתי כרכים משנה ברורה בהוצאת דרשו זכו הבחה"ח א. מובשוביץ, בית שמש. והבה"ח שריה בנימין, בית שמש.

המוקד החדש ליעוץ להצלחה ו'גישמעק' בלימוד התורה הקדושה

1800-20-18-17

★ בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב | שיחת חינם ★

הקו החדש!

העלון מופץ לזכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

יוצא לאור ע"י ארגון אחינו רח' הקבלן 45 ירושלים טל: 02-5609025 | לקבלת העלון לפנות לכתובת הנ"ל | עורך: יעקב א. לוסטיגמן